

BULLETIN

Diċembru 2008

Ħarġa Nru. 153

ta' l-Arcidjoċesi Maltija

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Nru. 153

Ottubru-Diċembru 2008

MILL-KNISJA UNIVERSALI

Solemnity of the Immaculate Conception	
– Address of His Holiness Benedict XVI	653
Pope's address to the Pontifical Universities in Rome	656
Nativity of the Lord: Homily of His Holiness	
during the Midnight Mass	660

DOKUMENTI MILL-KURJA

Il-Hajja hija valur assolut:	
intervent tal-Arċisqof f'Konferenza dwar il-Hajja	665
Festa ta' Kirstu Re: Diskors ta' Monsijur Arċisqof	668
Ittra Pastorali ta' l-Isqfijiet għall-Avvent 2008	672
It-Tieni Ittra tal-Arċisqof liż-Żgħażaġh	676
Mons. Arċisqof lill-Missjunarji Maltin:	
Messagġ tal-Milied 2008	680
Mons. Arċisqof lill-Emigranti Maltin:	
Messagġ tal-Milied 2008	682
Milied 2008: Messagġ ta' Monsinjur Arċisqof	684
Monsinjur Arċisqof jiċcelebra Quddiesa	
fil-Facilità Korrettiva ta' Kordin	687
Il-Kummissjoni Ambjent tikteb lill-Pulizija	
dwar il-hruq tan-nar	692
Ċirkolari Nru 27: Festa ta' Kristu Re	
u gabra għall-iSkejjel tal-Knisja	694

STQARRIJET OĊRA TAL-KURJA

L-Arċisqof dwar l-esperjenza tiegħu fis-Sindou tal-Isqfijiet ...	695
Il-Kurja tal-Arċisqof fil-Festa tal-Qaddisin kollha	701
Ordinazzjoni ta' tmien djakni godda	701
Seminars dwar il-mara bhala don ta' Alla	702

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

L-Arċisqof dwar il-mara fis-soċjetà	703
Festa ta' Kristu Sultan 2008	706
Kappillan ġdid għall-parroċċa ta' San Gejtanu, Hamrun	706
Diploma fl-istudji ta' Kawżi dwar Żwieġ fil-Knisja	707
Kummissjoni tal-Knisja għat-tfal	708
Rapport Finanzjarju Pastorali tal-Arċidjoċesi għas-Sena 2007	711
Kampanja RTK: L-Arċisqof jippreżenta l-flus lid-Dar tal-Providenza	715
Applikazzjonijiet għad-dhul fl-iskejjel tal-Knisja	717
L-Arċisqof fi żmien il-Milied u l-Ewwel tas-Sena	718
Funzjonijiet tal-Milied fil-Katidral	719
Il-Kurja fi żmien il-Milied	719
Il-pożizzjoni tal-Knisja dwar ir-Riforma Edukattiva	720
L-Arċisqof jilqa' lill-pubbliku fl-okkażjoni tal-Milied u s-Sena l-ġdida	721

DOKUMENTI MILL-KNISJA UNIVERSALI

Solemnity of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary Address of his Holiness Benedict XVI

Dear Brothers and Sisters,

About three months ago I had the joy of going on pilgrimage to Lourdes, on the occasion of the 150th anniversary of the historical apparitions of the Virgin Mary to St Bernadette. The celebration of this unique anniversary ends precisely today on the Solemnity of the Immaculate Conception, because in showing herself to Bernadette for the last time in the Grotto of Massabielle, the “beautiful Lady”, as Bernadette called her, revealed her name, saying “I am the Immaculate Conception”. She said this in the local dialect and the little visionary related the phrase, to her unknown and incomprehensible, to her parish priest.

“Immaculate Conception”: we too repeat that mysterious name with feeling, here, at the foot of this monument in the heart of Rome; and countless brothers and sisters of ours are doing the same in thousands of other places in the world, at shrines and in chapels as well as in Christian homes. Today, wherever a Catholic community exists, Our Lady is venerated in it with this stupendous and marvellous name: the Immaculate Conception. Of course, the conviction that Mary’s conception was immaculate had already existed for centuries before the apparitions in Lourdes, but which came as a heavenly seal after my venerable Predecessor, Bl. Pius IX, defined the Dogma on 8 December 1854. On today’s feast, so dear to Christian people, this expression rises from hearts and is pronounced by lips as our heavenly Mother’s name. Just as a child raises his eyes to his mother’s face and on seeing her smile forgets every fear and every pain, so do we, turning our eyes to Mary, recognize in her “God’s smile”, the immaculate reflection of divine light; in her we find new hope even in the midst of the problems and tragedies of the world.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

It is a tradition that the Pope joins with the homage of the City, bringing Mary a basket of roses. These flowers express our love and devotion: the love and devotion of the Pope, of the Church of Rome and of the inhabitants of this City, who feel they are spiritual children of the Virgin Mary. Roses, symbolically, can express everything beautiful and good that we have done during the year because at this traditional encounter we all desire to offer everything to our Mother, convinced that we could not have done anything without her protection and without the graces that daily she obtains for us from God. Yet, as the saying goes, there is no rose without a thorn, and on the stems of these magnificent white roses too there is no lack of thorns that represent for us difficulty and suffering, the troubles that have marked and still mark people's lives and the life of our community. Joys are presented to our Mother but anxieties are also entrusted to her, since the faithful are confident that they will find comfort and support in her to go forward, so as not to be disheartened.

O Immaculate Virgin, at this moment I would especially like to entrust to you the "little ones" of our City: the children, first of all, and above all those who are seriously ill, children who are disabled and those who are suffering the consequences of oppressive family situations. Watch over them and grant that they may feel the warmth of God's love in the affection and help of those who are beside them! To you, O Mary, I entrust the lonely elderly, the sick, immigrants who find it hard to adjust, families that find it difficult to make ends meet and people who cannot find employment or who have lost a job indispensable for their survival. Teach us, Mary, to show solidarity with those in difficulty, to fill the ever increasing social gaps. Help us to foster a more lively sense of the common good, of respect for public property, and spur us to view the city and more than ever our City of Rome as the patrimony of all, making each one of us do our part, to build a more just and supportive society with awareness and commitment.

O Immaculate Mother, who are a sign of certain hope and comfort to everyone, help us to let ourselves be attracted by your immaculate purity. Your beauty *Tota Pulchra*, as we sing today assures us that the victory of love is possible; indeed, that it is certain. It assures us that grace is

stronger than sin, and that redemption from any form of slavery is therefore possible. Yes, O Mary, help us to believe with greater trust in good, to wager on giving freely, on service, on non-violence, on the power of the truth. Encourage us to be alert, not to give into the temptation of easy evasions, to face reality and its problems with courage and responsibility. This is what you did, a young woman called to stake everything on the Word of the Lord. May you be a loving mother for our young people, so that they may have the courage to be “watchmen of the dawn”, and give this virtue to all Christians so that they may be the heart of the world in this difficult period of history. Virgin Immaculate, Mother of God and our Mother, *Salus Populi Romani*, pray for us!

Monday, 8 December 2008

Homage to the Immaculate at the Spanish Steps, Rome

Address of His Holiness Benedict XVI to Teachers and
Students of the Pontifical Universities in Rome

*Your Eminences,
Hon. Madam Minister and Distinguished Authorities,
Venerable Brothers,
Distinguished Rectors and Professors,
Dear Students,*

The approach of Holy Christmas offers me the ever appreciated opportunity to meet the university world of Rome. I cordially greet Cardinal Agostino Vallini, my Vicar for the Diocese of Rome, and Cardinal George Pell, Archbishop of Sydney, whose presence takes us back in our minds and hearts to the unforgettable experience of World Youth Day last July. The passage of the icon of Mary *Sedes Sapientiae* from the Romanian to the Australian Delegation reminds us that this immense “network” of young people throughout the world is always active and on the move. I thank the Rector of La Sapienza University of Rome and the student who has greeted me on behalf of all. I am also grateful to the Minister of Education, Universities and Research for her presence, as I wish this sector, so important for the life of your country, every success. I extend a special greeting to the Israeli and Palestinian students who are studying in Rome thanks to the grants made available by the Lazio Region and the Universities of Rome, as well as to the three Rectors who took part yesterday in the meeting on the theme: “From Jerusalem to Rome to build a new humanism”.

Dear friends, this year’s programme prepared for you university students by the Diocese of Rome is appropriately combined with the Pauline Year. The 2,000th anniversary of the birth of the Apostle to the Gentiles is helping the whole Church to rediscover her fundamental missionary vocation and, at the same time, to draw amply from the inexhaustible theological and spiritual treasure of St Paul’s Letters. As you know, week by week I myself am developing a series of Catecheses on this topic. I am convinced that for you too, both personally and as a

community, as well as in the university apostolate, the encounter with the figure and message of St Paul is a very enriching opportunity. For this reason I shall shortly be presenting to you a copy of the Letter to the Romans, the greatest expression of Pauline thought and a sign of his special consideration for the Church of Rome, or to use the words of greeting with which the Epistle begins for "all God's beloved in Rome, who are called to be saints" (Rm 1: 7).

The Letter to the Romans as some of the lecturers present here know well is certainly one of the most important cultural texts of all time. Yet it is and remains mainly a living message for the living Church and, as such, as a message precisely for today, I place it in your hands this evening. May this writing, which sprang from the Apostle's heart, become a substantial nourishment for your faith, bringing you to believe more and better and also to think about yourselves in order to arrive at a faith "thought through" and, at the same time, to live this faith, putting it into practice in accordance with the truth of Christ's commandment. Only in this way does the faith one professes become "credible" also to others, who are won over by the eloquent witness of deeds. Let Paul speak to you, Christian teachers and students of contemporary Rome, and enable you to share in his own first-hand experience: that the Gospel of Jesus Christ "is the power of God for salvation to every one who has faith" (Rm 1: 16).

The Christian proclamation that was revolutionary in Paul's historical and cultural context was strong enough to break down "the dividing wall" that separated Jews from the Gentiles (cf. Eph 2: 14; Rm 10: 12). It has kept an ever current newness that can demolish other walls that are repeatedly erected in every context and in every epoch. The source of this strength lies in the Spirit of Christ, to whom Paul consciously refers. To the Christians of Corinth he declares in his preaching that he does not rely on "plausible words of wisdom, but in demonstration of the Spirit and power" (1 Cor 2: 4). And what was the core of his proclamation? It was the newness of the salvation that Christ brought to humanity: through his death and Resurrection salvation is offered to all men and women without distinction.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

It is offered, not imposed. Salvation is a gift that always asks to be accepted personally. This, dear young people, is the essential content of Baptism which this year is proposed to you as a Sacrament to be rediscovered and, for some of you, to receive or to strengthen by a free and conscious choice. Precisely in the Letter to the Romans, in chapter six, we find a great expression of the meaning of Christian Baptism. "Do you not know", St Paul writes, "that all of us who have been baptized into Christ Jesus were baptized into his death?" (Rm 6: 3). As you can easily imagine, this is a very profound idea that contains the whole theology of the Paschal Mystery: Christ's death, through God's power, is a source of life, an inexhaustible source of renewal in the Holy Spirit. Being "baptized in Christ" means being spiritually immersed in that death which is the act of God's infinite and universal love, capable of redeeming every person and every creature from the slavery of sin and death. Indeed St Paul continues: "We were buried therefore with him by Baptism into death, so that as Christ was raised from the dead by the glory of the Father, we too might walk in newness of life" (*ibid.*, v. 4).

In his Letter to the Romans the Apostle communicates to us his full joy in this mystery when he writes: "who shall separate us from the love of Christ?... For I am sure that neither death, nor life, nor angels, nor principalities, nor things present, nor things to come, nor powers, nor height, nor depth, nor anything else in all creation, will be able to separate us from the love of God in Christ Jesus our Lord" (Rm 8: 35, 38-39). And this same love is that in which the new life of the Christian consists. Here too, St Paul makes an impressive synthesis that stems, as always, from his personal experience: "He who loves his neighbour", he writes, "has fulfilled the Law.... therefore love is the fulfilling of the law" (Rm 13: 8, 10).

Dear friends, this is what I wanted to impart to you this evening. It is a message of faith of course, but at the same time is a truth that illuminates the mind, enlarging it to reach the horizons of God; it is a truth that directs real life because the Gospel is the way that leads to the fullness of life. This way has already been trodden by Jesus, indeed, he himself is the Way who came to us from the Father so that we might reach the

MILL-KNISJA UNIVERSALI

Father through him. This is the mystery of Advent and of Christmas. May the Virgin Mary and St Paul help you to adore this Way and to make him your own with profound faith and deep joy. I thank you all for your presence. With a view to the upcoming Christmas Celebrations, I express to each one my cordial greetings, which I gladly extend to your families and your loved ones. Happy Christmas!

Vatican Basilica

Thursday, 11 December 2008

Solemnity of the Nativity of the Lord: Midnight Mass
Homily of His Holiness Benedict XVI

Dear Brothers and Sisters,

“Who is like the Lord our God, who is seated on high, who looks far down upon the heavens and the earth?” This is what Israel sings in one of the Psalms (113 [112], 5ff.), praising God’s grandeur as well as his loving closeness to humanity. God dwells on high, yet he stoops down to us... God is infinitely great, and far, far above us. This is our first experience of him. The distance seems infinite. The Creator of the universe, the one who guides all things, is very far from us: or so he seems at the beginning. But then comes the surprising realization: The One who has no equal, who “is seated on high”, looks down upon us. He stoops down. He sees us, and he sees me. God’s looking down is much more than simply seeing from above. God’s looking is active. The fact that he sees me, that he looks at me, transforms me and the world around me.

The Psalm tells us this in the following verse: “He raises the poor from the dust...” In looking down, he raises me up, he takes me gently by the hand and helps me – me! – to rise from depths towards the heights. “God stoops down”. This is a prophetic word. That night in Bethlehem, it took on a completely new meaning. God’s stooping down became real in a way previously inconceivable. He stoops down – he himself comes down as a child to the lowly stable, the symbol of all humanity’s neediness and forsakenness. God truly comes down. He becomes a child and puts himself in the state of complete dependence typical of a newborn child. The Creator who holds all things in his hands, on whom we all depend, makes himself small and in need of human love. God is in the stable.

In the Old Testament the Temple was considered almost as God’s footstool; the sacred ark was the place in which he was mysteriously present in the midst of men and women. Above the temple, hidden, stood the cloud of God’s glory. Now it stands above the stable. God is in the cloud of the poverty of a homeless child: an impenetrable cloud,

and yet – a cloud of glory! How, indeed, could his love for humanity, his solicitude for us, have appeared greater and more pure? The cloud of hiddenness, the cloud of the poverty of a child totally in need of love, is at the same time the cloud of glory. For nothing can be more sublime, nothing greater than the love which thus stoops down, descends, becomes dependent. The glory of the true God becomes visible when the eyes of our hearts are opened before the stable of Bethlehem.

Saint Luke's account of the Christmas story, which we have just heard in the Gospel, tells us that God first raised the veil of his hiddenness to people of very lowly status, people who were looked down upon by society at large – to shepherds looking after their flocks in the fields around Bethlehem. Luke tells us that they were “keeping watch”. This phrase reminds us of a central theme of Jesus's message, which insistently bids us to keep watch, even to the Agony in the Garden – the command to stay awake, to recognize the Lord's coming, and to be prepared. Here too the expression seems to imply more than simply being physically awake during the night hour. The shepherds were truly “watchful” people, with a lively sense of God and of his closeness. They were waiting for God, and were not resigned to his apparent remoteness from their everyday lives. To a watchful heart, the news of great joy can be proclaimed: for you this night the Saviour is born. Only a watchful heart is able to believe the message. Only a watchful heart can instil the courage to set out to find God in the form of a baby in a stable. Let us now ask the Lord to help us, too, to become a “watchful” people.

Saint Luke tells us, moreover, that the shepherds themselves were “surrounded” by the glory of God, by the cloud of light. They found themselves caught up in the glory that shone around them. Enveloped by the holy cloud, they heard the angels' song of praise: “Glory to God in the highest heavens and peace on earth to people of his good will”. And who are these people of his good will if not the poor, the watchful, the expectant, those who hope in God's goodness and seek him, looking to him from afar?

The Fathers of the Church offer a remarkable commentary on the song that the angels sang to greet the Redeemer. Until that moment – the Fathers say – the angels had known God in the grandeur of the universe,

in the reason and the beauty of the cosmos that come from him and are a reflection of him. They had heard, so to speak, creation's silent song of praise and had transformed it into celestial music. But now something new had happened, something that astounded them. The One of whom the universe speaks, the God who sustains all things and bears them in his hands – he himself had entered into human history, he had become someone who acts and suffers within history. From the joyful amazement that this unimaginable event called forth, from God's new and further way of making himself known – say the Fathers – a new song was born, one verse of which the Christmas Gospel has preserved for us: "Glory to God in the highest heavens and peace to his people on earth".

We might say that, following the structure of Hebrew poetry, the two halves of this double verse say essentially the same thing, but from a different perspective. God's glory is in the highest heavens, but his high state is now found in the stable – what was lowly has now become sublime. God's glory is on the earth, it is the glory of humility and love. And even more: the glory of God is peace. Wherever he is, there is peace. He is present wherever human beings do not attempt, apart from him, and even violently, to turn earth into heaven. He is with those of watchful hearts; with the humble and those who meet him at the level of his own "height", the height of humility and love. To these people he gives his peace, so that through them, peace can enter this world.

The medieval theologian William of Saint Thierry once said that God – from the time of Adam – saw that his grandeur provoked resistance in man, that we felt limited in our own being and threatened in our freedom. Therefore God chose a new way. He became a child. He made himself dependent and weak, in need of our love. Now – this God who has become a child says to us – you can no longer fear me, you can only love me.

With these thoughts, we draw near this night to the child of Bethlehem – to the God who for our sake chose to become a child. In every child we see something of the Child of Bethlehem. Every child asks for our love. This night, then, let us think especially of those children who are denied the love of their parents. Let us think of those street children who do not have the blessing of a family home, of those children who are

brutally exploited as soldiers and made instruments of violence, instead of messengers of reconciliation and peace. Let us think of those children who are victims of the industry of pornography and every other appalling form of abuse, and thus are traumatized in the depths of their soul.

The Child of Bethlehem summons us once again to do everything in our power to put an end to the suffering of these children; to do everything possible to make the light of Bethlehem touch the heart of every man and woman. Only through the conversion of hearts, only through a change in the depths of our hearts can the cause of all this evil be overcome, only thus can the power of the evil one be defeated. Only if people change will the world change; and in order to change, people need the light that comes from God, the light which so unexpectedly entered into our night.

And speaking of the Child of Bethlehem, let us think also of the place named Bethlehem, of the land in which Jesus lived, and which he loved so deeply. And let us pray that peace will be established there, that hatred and violence will cease. Let us pray for mutual understanding, that hearts will be opened, so that borders can be opened. Let us pray that peace will descend there, the peace of which the angels sang that night.

In Psalm 96 [95], Israel, and the Church, praises God's grandeur manifested in creation. All creatures are called to join in this song of praise, and so the Psalm also contains the invitation: "Let all the trees of the wood sing for joy before the Lord, for he comes" (v. 12ff.). The Church reads this Psalm as a prophecy and also as a task. The coming of God to Bethlehem took place in silence. Only the shepherds keeping watch were, for a moment, surrounded by the light-filled radiance of his presence and could listen to something of that new song, born of the wonder and joy of the angels at God's coming. This silent coming of God's glory continues throughout the centuries. Wherever there is faith, wherever his word is proclaimed and heard, there God gathers people together and gives himself to them in his Body; he makes them his Body.

God "comes". And in this way our hearts are awakened. The new song of the angels becomes the song of all those who, throughout the centuries, sing ever anew of God's coming as a child – and rejoice deep

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

in their hearts. And the trees of the wood go out to him and exult. The tree in Saint Peter's Square speaks of him, it wants to reflect his splendour and to say: Yes, he has come, and the trees of the wood acclaim him. The trees in the cities and in our homes should be something more than a festive custom: they point to the One who is the reason for our joy – the God who comes, the God who for our sake became a child. In the end, this song of praise, at the deepest level, speaks of him who is the very tree of new-found life. Through faith in him we receive life. In the Sacrament of the Eucharist he gives himself to us – he gives us a life that reaches into eternity.

At this hour we join in creation's song of praise, and our praise is at the same time a prayer: Yes, Lord, help us to see something of the splendour of your glory. And grant peace on earth. Make us men and women of your peace. Amen.

Saint Peter's Basilica

Thursday, 25 December 2008

DOKUMENTI MILL-KURJA

Il-Hajja hija Valur Assolut

Intervent ta' Mons. Arcisqof Pawl Cremona OP,
fil-Konferenza dwar "Hajja ta' Kwalità ghat-Tarbija
li se titwieled"

L-ewwelnett nixtieq niringrazzja liII-Moviment Malti dwar it-Tarbija li se Titwieled, flimkien mal-Fergha Maltija tas-Socjetà Dinjija ghas-Sejha Islamika, li organizzaw din il-Konferenza fuq: Hajja ta' Kwalità ghat-Tarbija li se Titwieled. Nixtieq niringrazzja lill-Moviment Malti dwar it-Tarbija li se titwieled mhux biss ghaliex ghamlu din il-laqgha, iżda wkoll ghall-hidma kollha taghhom li jaghmlu jum wara jum biex jiddefendu l-hajja f'pajjizna. Huma qeghdin isiru l-vuçi ta' dawk kollha li m'ghandhomx vuçi ghaliex huma dghajfin, bhalma huma t-trabi fil-guf.

Ahna nifirhu kull darba li naraw anki persuni barra r-religjonijiet principali li jiddefendu l-hajja fuq il-valur taghha stess, ghax jaghrfu li kull hajja umana hi prezzjuza.

Izda kull min jemmen f'Alla jhares lil hinn minn dak li jidher, ghaliex jara f'kuil hajja umana l-id ta' Alla, il-Hallieq. Ghalhekk gejna hawn illum, Kristjani u membri ta-Islam biex niçcelebraw il-hajja u lill-Hallieq li halaq liII-bniedem.

Qeghdin hawnhekk ghaliex ahna nemmnu li l-hajja ta' kull persuna, mill-konċepiment sal-mewt hija valur, il-valur fundamentali, li minnha johroġ kull dritt fundamentali iehor. Inkunu qeghdin inkunu konsistenti meta nghidu li l-hajja hija l-valur fundamentali tas-socjetà meta nuruha b'żewġ modi. L-ewwelnett, billi nghożzuha, billi naghmlu dak kollu li hu possibbli biex nghożzuha u mmexxuha 'I quddiem. It-tieni, billi niddefenduha kontra kull theddida u allura nuru u nistqarru li hu hażin dak kollu li jmur kontra dan il-valur. Ma nistghux hawn ma nitkeilmux fuq il-kruha ta-l-abort, u nuru din il-kruha biex il-hajja tidher isbah. Sfortunatament, illum is-socjetà taghna tipprova tghatti dan billi tivvinta kliem iehor ghall-qtal: *termination of pregnancy* ghal qtal fl-abort; *mercy-killing* ghall-qtal ta' persuna li hija dghajfa bil-mard jew bi-età.

L-ispirazzjoni kristjana

Xtaqt li naqsam maghkom ukoll il-kontribut kristjan, I-ispirazzjoni kristjana ta' dan kollu.

Il-bidu tal-hajja naqraw fuqu fl-ewwel kapitli tal-Ktieb tal-Ġenesi. Alla halaq kollox tajjeb, u fl-ahhar jum, halaq raġel u mara, xbieha tiegħu. F'dak il-mument stess huwa għoġġa d-dinjità tar-raġel u l-mara meta għamilhom kollaboraturi miegħu fit-tnissil ta' hajja ġdida: "Nisslu u oktru u mlew l-art" ((1,28). U dan jagħmel li l-hajja hija valur assolut hiereg minghand Alla. Ma jiddependi minn ebda kunsiderazzjoni: Ia kif ġie mnissel, Ia meta ġie mnissel, Ia mir-rieda ta' dawk li kkonċepuh. Id-dritt tiegħu ġej biss mill-fatt li huwa 'hu', għandu l-hajja. Minn dak il-mument, id-dritt tiegħu jsir daqs kull dritt ta' kull persuna oħra. Ma nistgħux inhalluh li jiddependi mir-rieda ta' haddiehor, inqas u inqas minn Ieġislazzjoni li tiddetermina jew tillimita d-dritt tiegħu għall-hajja. Ahna nifirhu għax-xjenza u s-soċjetà meta tidhol biex thares il-hajja, kemm bhala Ieġislazzjoni biex thares dan id-dritt, kif ukoll bhala possibbiltajiet lit-tarbija li jkollha bżonn xi kura medika, jew lill-ġenituri meta jkollhom bżonn għajnuna anki finanzjarja biex iwelldu u jgħajjxu lit-tarbija. Anki I-Knisja u movimenti fi hdanha, u fost dawn il-Programm HOPE mill-Fondazzjoni Gift of Life, joffru l-għajnuna tagħhom biex l-ommijiet f'sitwazzjonijiet diffiċli biex iwelldu tarbija, ma jkunux wahidhom.

Izda wara d-dnub dahal il-konflitt li ahna parti minnu anki llum: huwa l-qtil ta' Abel, I-innoċenti, minn Kajjin li kien immexxi minn interessi oħra. Il-kliem ta' Alla għadu jidwi llum ukoll fuq kull qtil: "Lehen id-demm ta' huk qieghed jgħajjatli mill-art" (Gen 4,10). Quddiem Alla, tal-ahhar, dawk li huma dgħajfa, jiġu l-ewwel. Il-Papa Ġwanni Pawlu II fisser dan bhala l-ġlieda bejn il-Vanġelu tal-Hajja u l-kultura tal-mewt.

Il-ġuf huwa santwarju tal-hajja

Sidna Ġesù Kristu dahal f'din il-ġlieda u ahna niehduh bhala l-Għalliem u l-ispirazzjoni għalina. Diġà Ġesù, l-lben ta' Alla, qaddes il-ġuf għaliex huwa wkoll għammar fil-ġuf ta' Marija ommu, u ferrah lil Elizabetta u lil Ġwanni l-Battista bi-l-prezenza tiegħu. Anki fil-ġuf it-tarbija hija

ta' ferh ghal min jemmen fil-hajja. Il-ġuf huwa santwarju tal-hajja, u l-umanità tkun qed tmur kontra d-dinjità taghha meta taghmlu post ta' mewt u qtil.

Sidna Ġesù Kristu ppriedka fuq il-valur infinit ta' kull bniedem quddiem Alla. Meta Hu sar bniedem bhalna, lilna ghamilna bhalu, niehdu sehem ukoll mid-dinjità tiegħu. Kif jghid San Pawl, fi Kristu l-Iben ta' Alla, ahna nsiru wlied adottivi ta' Alla l-Missier: "Alla baghat lil lbnu, imwieled minn mara, imwieled taht il-ligi, biex jifdi lil dawk li kienu taht il-ligi, biex ikollna l-adozzjoni ta' wlied" (Gal 4,5). Quddiem l-ghajnejn insara, id-delitt tal-abortion isir delitt mhux biss kontra l-persuna umana, iżda wkoll kontra l-iben jew il-bint ta' Alla l-Missier.

Sidna Ġesù Kristu dahal ukoll f'din il-ġlieda ghaliex ghadha mit-theddid tal-hajja ckejkna tiegħu minn Erodi, meta kien ghadu tarbija, u ghaliex Huwa stess fuq is-Salib sar il-kenn, il-hajja ta' dawk kollha li jghaddu mill-qtil ta' hajja innocenti forsi kultant ghaliex huma skomdi. F'dawn il-ġrajjet, ahna nafdaw il-vittmi kollha tal-abortion, u ta' kull qtil iehor ta' l-innocenti, waqt li nwettqu l-fidi tagħna li l-parti tal-hajja tagħna li mhix f'din id-dinja, iżda fi hdan il-Missier fi-eternità, ma hallihix f'idejna, hekk li ma tistax tingered mal-qtil tal-hajja umana ta' dawn it-trabi.

Jien nixtieq li nerga' nwettaqkom fil-missjoni tagħkom li tkomplu tifthu l-ghajnejn tas-soċjetà tagħna lejn dawn il-valuri sbieh ta' kull persuna, anki, u b'mod speċjali, fil-mument tad-dghufija tagħha fil-ġuf tal-omm, li jinkludi wkoll li turu l-kruha u l-konsegwenzi tal-abortion; li tkunu qrib Iejn dawk li-ġenituri, l-aktar l-ommijiet li qeghdin quddiem it-tentazzjoni li jtemmu l-hajja tat-tarbija tagħhom, tghinuhom li jagħmlu għażla favur il-hajja tat-tarbija, u tghinu fir-rikonċiljazzjoni ta' dawk l-ommijiet li waslu biex jagħmlu l-abortion, halli fl-indiema tagħhom, u fid-dawl ta' Sidna Ġesù Kristu, li hareġ il-Hajja mill-Mewt, jerġgħu jsibu valur ġdid fil-hajja.

Ċentru Islamiku, Kordin
07 ta' Novembru 2008

Festa ta' Kristu Sultan 2008

Diskors ta' Mons. Arcisqof Pawl Cremona OP

L-ghazla quddiem is-Saltna ta' Kristu

Ghal darba oħra, ahna qeghdin niċċelebraw il-Festa ta' Kristu Re. Jixraq li niċċelebrawha ghaliex ilna sena nimxu wara l-Mulej Ġesù. Kull nhar ta' Hadd, ahna ghamilna l-mixja tad-dixxipulat wara l-Mulej Ġesù. Bdejna mill-Avvent tas-Sena l-oħra, u ghaddejna mill-mument i qawwijn u ċentrali tal-hajja ta' Ġesù: it-Twelid tiegħu fil-Milied u l-Mewt u l-Qawmien tiegħu fit-tifkiriet tal-Ġimgha l-Kbira. Jixraq li niċċelebraw il-Festa ta' Kristu Re ghaliex ahna wkoll frahna fit-Twelid tiegħu, ahna batejna miegħu fiż-żmien tar-Randan biex stajna narawh iqum mill-mewt għall-glorja tiegħu u ta' Alla l-Missier.

Kristu kisbilna s-Saltna

Jixraq li naghmlu din iċ-Ċelebrazzjoni ta' Sidna Ġesù Kristu bhala s-Sultan tagħna, ghaliex kien hu li kisbilna s-Saltna. Kieku ma sarx bniedem bħalna, ahna ma kienx ikollna Saltna ta' dejjem ghaliex konna nkunu biss bnedmin, mhux mimlijin bil-qawwa Divina li tagħtina l-qawwa biex ikollna Saltna. Bit-twelid tiegħu, li sar ghaliex Sidna Marija halliet lill-Iben ta' Alla jidhol fl-umanità meta qalet 'Iva' f'isimna lkoll biex isir bniedem bħalna, l-umanità f'kull żmien u f'kull post saret mimlija wkoll bid-Divinità tiegħu. Huwa s-Sultan tal-bnedmin kollha f'kull żmien u f'kull post, ghaliex id-dhul tiegħu fl-umanità kien att Divin, li allura jisboq kull żmien, li daħal fiż-żmien. Id-dhul tiegħu hu fuq l-istorja hekk li miss kemm lil dawk li ġew qablu, kemm lilna li ġejna warajh fiż-żmien.

Jixraq li naghmlu din iċ-Ċelebrazzjoni lil Sidna Ġesù Kristu bhala Sultan, ghaliex, anki fl-umanità tiegħu meta kien fostna, huwa kellu jghaddi mit-tbatijiet, mill-mewt, biex imisshom bid-divinità tiegħu, u huma wkoll saru għajn ta' hajja ta' dejjem għalina. M'ahniex qeghdin niċċelebraw biss ir-Rieda tal-Missier li l-Iben ta' Alla jsir bniedem bħalna, iżda qeghdin niċċelebraw ukoll ir-rieda anki umana ta' Sidna Ġesù Kristu li baqa' jwettaq din il-missjoni fiż-żmien, meta aċċetta din

it-tbatija u l-mewt anki meta l-umanità tiegħu haditha kontra din it-tbatija. Fil-ġnien tal-Ġetsemani, huwa qal: “Abba, Missier, kollox jista’ jkun għalik; bieghed minni dan il-kalċi! Izda mhux li rrid jien, imma li trid int” (Mk 14,36).

San Pawl, li f’din is-sena qegħdin niċċelebraw il-2000 sena mit-twelid tiegħu jispjega dan l-aspett tas-Saltna ta’ Alla fl-Ittra lill-Kolossin: “Ifirhu u roddu hajr lill-Missier, li għamilkom denji li tissieħbu fil-wirt tal-qaddisin fis-Saltna tad-dawl. Helisna mill-hakma tad-dlam u dahhalna fis-Saltna ta’ Ibnu l-mahbub, li bih għandna l-fidwa, il-mahfra tad-dnubiet. Hu x-xbieha ta’ Alla li ma jidherx... Hu r-ras tal-Ġisem li hu l-Knisja” (1,13.18).

Membri ta’ Saltna li tibqa’ għal dejjem

Izda lllum m’ahniex qed nagħmlu biss il-Festa ta’ Kristu li hu s-Sultan, izda wkoll qegħdin nagħharfu li ahna l-membri ta’ din is-Saltna. Ahna lllum qegħdin nifirhu għaliex għandna Saltna li tibqa’ għal dejjem. Jiena u int, anki quddiem il-mewt li hija parti mill-hajja tagħna, nistgħu nahsbu li hemm din is-Saltna. In-nisrani ma jistax ikun biss ċittadin ta’ din id-dinja, inkella jkun għalxejn li qegħdin niċċelebraw din il-Festa. “Għalhekk ma għadkomx aktar barranin u frustieri, imma intom ċittadini flimkien mal-qaddisin u nies tad-dar ta’ Alla mibnija lkoll fuq is-sisien tal-appostli u tal-profeti fejn Kristu hu l-ġebba tax-Xewka” (Ef 2,19s).

It-twegiba tagħna lllum mhix biss li nifirhu bi Kristu Sultan, izda li nkunu parti mis-Saltna ta’ Alla, halli nagħtu ferh lil Sidna Ġesù Kristu li dak li għamel hu, ahna qegħdin naċċettawh u nwettquh. Il-ferh tiegħu hu li nibnu Knisja li tkun verament is-Saltna ta’ Alla fuq din l-art, wara li kull wiehed u waħda minna jilqa’ s-Saltna ta’ Alla ġewwa fih, jingħaqad ma’ ohrajn li għandhom l-istess valuri tas-Saltna u naqsmuhom bejnietna u niċċelebrawhom, b’mod speċjali fil-Quddiesa. Imbagħad nużawhom u nagħtuhom lis-soċjetà ta’ madwarna biex nibnu ‘kultura’ tas-Saltna fil-pajjiż tagħna.

Missierna San Pawl ma jitkellimx biss fuq Sidna Ġesù Kristu s-Sultan li kisbilna u waqqaf is-Saltna, izda wkoll fuq is-Sultan li wriena t-triq għas-Saltna.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Missierna San Pawl fl-Ewwel Ittra lit-Tessalonkin, jitkellem l-ewwel fuqu nnifsu, kif qed jghix is-Saltna li aċċetta ġewwa fih: “Ahna, kif tafu, ġibna ruhna ma’ kull wiehed minnkom qiesna missier ma’ wliedu: farragniekom, għamilniekom il-qalb, heġġigniekom halli timxu kif inhu xieraq quddiem Alla li sejhilkom għas-Saltna u l-glorja tiegħu”. Imbagħad ikellimhom fuq it-triq li wasslitu hemm: “Ahna niżzu hajr bla heda lil Alla talli l-Kelma ta’ Alla li intom smajtuha mingħandna, ilqajtuha mhux bhala Kelma ta’ Bniedem, iżda bhala Kelma ta’ Alla, kif tassew hi, dik il-kelma li qiegħda taħdem fikom li emmintu” (2,12s).

M’hemmx triq oħra biex tagħmilna ‘ċittadini’ tas-Saltna hliet li nkunu nafu l-Kelma ta’ Alla, nisimghuha, naqrawha, u nfasslu l-hajja tagħna fuqha. Jekk ma naghmlux hekk, wiehed jissejjah ‘nistrani’ għaliex huwa jkun irċieva l-grazzja li miet u rroxta ma’ Kristu fil-magħmudija, iżda ma kompliex miexi wkoll fit-triq li tbiddu verament f’ċittadin tas-Saltna ta’ Alla. Fil-prefazju ta’ din il-ġurnata ahna nsemmu dawk il-virtujiet li minnhom irid jingħaraf xi hadd li hu tas-Saltna ta’ Alla: verità u hajja, qdusija u grazzja, ġustizzja, imħabba u sliem.

Il-mixja fil-Quddiesa

Għalhekk, ma tagħmilx sens li wiehed jghid li hu nistrani, iżda ma jagħmilx il-mixja lejn is-Saltna ta’ Alla li naghmlu fil-Quddiesa, l-aktar fil-jum tal-Hadd. Xi whud minna mhux dejjem japprezzaw biżżejjed li matul is-sena ahna nkunu qed naghmlu mixja mal-Komunità nistranija wara Sidna Ġesù Kristu. Inkunu qed nisimghu meta u kif għallem Sidna Ġesù Kristu, meta u ma’ min dahal fi djalogu biex jikkonvertih bil-mahfra, meta u ma’ min għamel il-mirakli. Wiehed ma jkunx ta’ Ġesù biss għax jiċċelebra l-Ġrajjet il-Kbar tal-hajja ta’ Ġesù, iżda wkoll għax ikun jaf min Hu, x’ għamel u x’ għallem. Kif tista’ tistqarr li hu s-Sultan tiegħek, u ma tkunx lest li tgħid b’qawwa u konvinzjoni dak li taf minnu u fuqu?

Għalhekk, din il-Festa ta’ Kristu Re hija b’mod speċjali il-Festa ta’ dawk li Hadd wara Hadd, flimkien mal-Komunità Nistranija, saru jafu min hu Ġesù u bnew komunjoni shiha miegħu meta hadu sehem f’Ewkaristija wahda. In-nistrani, biex jghid li hu veru nistrani, ma jistax ma jingħaqadx mal-Komunità Nistranija f’din il-mixja li tiehdu minn Jum il-Mulej għal iehor.

L-ghażla tagħna quddiem is-Saltna

L-ghażla tagħna quddiem is-Saltna hija din: Jien se nkun bniedem li nibni l-umanità tiegħi, fuq il-valuri kristjani – preżenza ta’ Alla, imhabba, umiltà... - jew bniedem li nissejjah ‘nistrani’ biss għaliex tgħammidt? Fl-istess hsieb: Jien se nkun nistrani li hu miżżewweġ u ispirat minn dak li għalliem Ġesù jew miżżewweġ li jgħid li hu nistrani iżda li ma jingharafx mill-valuri li għażel? Dan jista’ jgħodd anki għal nistrani li għandu l-missjoni tas-sacerdozju ministerjali.

Biex insemmu persuni oħra li għandhom hafna influwenza fis-soċjeta’: nistrani li hu ġurnalist, jew ġurnalist li jgħid li hu nistrani iżda ma jingharafx hekk; nistrani li huwa politiku, jew politiku li jgħid li hu nistrani; nistrani li hu professjonist, jew fil-kummerċ, jew haddiem, li tagħrfu minn dawn il-valuri tas-saltna, jew professjonist, fil-kummerċ, jew haddiem, li għalkemm jgħidu li huma nsara jiġu mmexxijin minn valuri jew interessi oħra jew jużaw kliem u mġieba li mhumiex tas-Saltna?

Jalla din il-Festa ta’ illum tgħinna biex ngħaqqdu din ix-xewqa tas-Saltna ma’ mġieba li minn issa stess turi li s-Saltna qieghda wkoll fina u fostna: “Is-Saltna ta’ Alla fostkom qieghda”.

Knisja Parrokkjali tal-Kalkara
23 ta’ Novembru 2008

ITTRA PASTORALI GHALL-AVVENT 2008

minn Mons. Pawl Cremona OP, Arcisqof ta' Malta
u Mons Mario Grech, Isqof ta' Ghawdex

ĠIE F'DARNA U LQAJNIEH

Ghezież hutna fis-Sacerdozju Ministerjali, fil-Hajja Konsagrata u hutna fil-Maghmudija.

Din hija l-ewwel darba li hsibna niktbulkom Ittra ghal dan iż-żmien tal-Avvent għax inhossu li dan hu żmien matul is-sena importanti hafna għall-komunità Nisranija. Hu żmien ta' thejjiya u sahra, imma hu wkoll żmien meta l-Kelma ta' Alla faċli iżjed tintilef fil-hafna attivitajiet li l-festi jgibu magħhom. Il-Milied ghalina l-insara jibqa' għarja unika. It-twelid tal-Mulej Ġesù nemmnu li biddel l-istorja tal-umanità għaliex f'Betlem Alla wriena kemm investa fina u kemm jemmen fil-bniedem.

Il-Milied dejjem iġib miegħu ferh, kif ukoll sens qawwi ta' altruizmu f'hafna li f'dan iż-żmien jagħtu minn hinhom u flushom għall-ohrajn. Iġib miegħu wkoll sens ta' solidarjetà speċjalment ma' min hu wahdu, qed ibati, marid, nieqes mill-imhabba, imwegġa' u mwarrab. Kemm il-ferh kif ukoll it-tbatija huma ghalina esperjenzi li jistgħu joholqu f'qalbna u f'hajjitna spazju għal Alla. Il-bniedem dejjem hass il-htieġa ta' salvazzjoni. Minkejja li llum il-hajja nbidlet ferm għall-aħjar, xorta jibqa' jkollna xi jwegġaghna u jkissirna, xi jfixkilna u jisirqilna l-paċi, u xorta ngarrbu forom differenti ta' jasar li nidhlu fih, idahhluna fih jew li jitfaċċa bla ma nkunu ġibnieh b'idejna.

L-istorja ta' Betlem mhijiex storja tat-tfal. Lanqas ma hi storja ta' elfejn sena ilu u daqshekk. Hi storja li għat u għadha tiġri. Hi storja li llum għad għandha hafna x'tgħidilna fuqna nfusna. Minn din l-istorja nixtiequ nisiltu tliet veritajiet li nhossu jistgħu jifgħu hafna dawl fuq kif qed ngħixu llum.

1. L-ewwel wahda hi l-kelma li jghid San Ġwann fil-Vangelu tieghu dwar ir-realta' ta' żmien li Alla "Ġie f'daru u niesu ma Iaqghuhx";
2. It-tieni verità hi dak li għaddiet minnu l-familja ta' Nazaret mhux biss sakemm twieled Ġesù imma anke wara li twieled biex isalvawh minn kull theddida;
3. It-tielet hija I-verità dwar is-Slaten Maġi, li turi kemm fil-qalb ta' kull bniedem hemm jahdem l-lspirtu ta' Alla u hemm xewqa kbira għall-verità.

Stedina u theġġiga

"Ġie f'daru u niesu ma Iaqghuhx" (Ġw 1, 11). Alla fil-hajja ta' hafna m'ghadux relevanti. Lil min jghid li ma jemminx nixtiequ naghmlulu stedina biex ma jibzax mir-riskju tal-fidi u jagħmel il-mixja flimkien mal-komunità nisranija fil-Knisja. Imma lil dawk li jistqarru li għadhom jemmnu, inheġġuhom biex il-fidi tagħhom f'Alla jsarrfuha b'mod li tkun tidher, tinhass, u gġib bidla madwarhom ukoll. Faċli f'kultura bħal tagħna, inserrhu rasna b'hafna forom ta' reliġjożità li tkun mifruda mill-fidi. Inkunu qed nibqghu nibnu fuq dak li mhux iwassalna biex naghrfu 'I Alla f'hajjitna u nħossu tassew il-ħtieġa tieghu.

Sena ilu, il-Papa Benedittu XVI fl-Enċiklika tieghu '*Spe Salvi*' dwar it-Tama Nisranija, kiteb kif fiż-żmien modern il-bniedem uza r-raġuni u l-libertà biex iwettaq il-proġetti materjali tieghu biss.

Bħal fi żmien it-torri ta' Babel (Ġenesi 11), anke Ilum il-bniedem għadu johlom li jista' jilhaq is-sema u jsalva lilu nnifsu. Imma qed naraw il-konsegwenzi li din is-supervja tista' gġib fuq hajjitna u fuq is-soċjetà in ġenerali. Illum qed immissu b'idejna kif l-ideoloġija tal-progress li teskludi lil Alla tista' taħdem kontra l-bniedem stess. Dan rajnieh dan l-aħħar meta minħabba f'regħba żejda d-dinja daħlet fi kriżi ekonomika li għadna qed naraw l-effetti tagħha b'mod speċjali fuq iż-żgħir u l-fqir. Il-Milied ifakkarna mill-ġdid li Alla sar bniedem u għammar fostna biex ikun sieheb fl-istorja tagħna, altrimenti minghajru nitgerfxu.

Il-kultura li bnejna

Ftit wara li twieled Ġesù, deher anġlu f'holma lil Ġuzeppi u qallu: **“Qum, hu mieghek lit-tifel u 'I ommu, u ahrab lejn l-Eġittu għax Erodi se jfittex lit-tifel biex joqtlu”** (Matt 2, 13). Anke l-familja ta' Nazaret fi żmienha kellha t-theddid tagħha x'tiffaċċja. Dan kollu għalina mhuwiex storja tal-imghoddi. Hemm hafna xebh bejn dak li għaddiet minnu l-familja ta' Nazaret u dak li qed jigrilum. Il-kultura li bnejna u li nsostnu ahna stess, qed thedded l-armonija bejnietna u qed ittappan ir-relazzjonijiet li darba kienu jsostnu l-familja.

L-Avvent hu żmien meta, fil-qalba ta' dinja li ma tantx tagħmilhielna faċli biex infittxu lil Alla, niskopru li l-Kelma ta' Alla hi qawwija biżżejjed biex turina l-vojt u d-dlam li jistgħu jahkmu lil hajjitna anke bla ma nintebhu. F'dan iż-żmien inhegġgukom biex l-għerf tal-Kelma ta' Alla ma nhalluhx itir mar-rih. Isaija huwa l-Profeta fl-Antik Testament li fehem li kif kienu l-affarijiet fi żmienu, il-poplu kien miexi fid-dlam u kien jehtieg dawl kbir. Isaija huwa l-profeta li jakkumpanjana f'dan iż-żmien tal-Avvent biex anke ahna, fit-tfixkil u d-diffikultajiet ta' llum, ma nibqgħux fid-dlam. Il-kultura li ahna parti minnha tibqa' tidhak bil-bniedem għax twieghdu diversi forom ta' salvazzjoni li fil-fatt jirriżultaw insuffiċjenti għaliex ma jissodisfawx l-ispirtu tiegħu.

Fi l-Milied, meta Alla sar bniedem bhalna u twieled minn Marija Vergni, Alla ried ipogġi fiċ-ċentru ta' kolloxx lill-bniedem u ried iżejjen l-umanità b'dinjità kbira. Imma llum ahna din il-verità għamilna minnha hrafa. Id-dinjità tal-bniedem, sikwit f'isem il-progress u l-libertà, hi mkasbra bl-addoċċ f'kultura fejn kolloxx jitkejjel mill-effiċjenza u l-utilità. Il-kuncett ta' libertà individwali bla rażan dejjem qed jinbidel fi vjolenza fis-soċjetà, anke fi vjolenza domestika. It-tfittxija għas-sodisfazzjon qed twassal għal vojt li hafna jimlewh bl-użu tad-droga, xorb alkoholiku, u logħob tal-azzard. Il-kisbiet sbieħ fit-teknoloġija tal-informatika waslu wkoll itellfu r-rispett lejn il-persuna u ż-żebliet b'mod speċjali tal-mara fil-pornografija. Dawn kollha huma sintomi li mat-tajjeb li hemm fis-soċjetà tagħna hemm ukoll mard serju. Hafna ġenituri huma inkwetati u allarmati għax dan kollu hu theddida għall-futur ta' wliedhom. Ahna ningħaqdu magħhom f'din il-preokkupazzjoni. Imma konvinti li l-pajjiż

jistenna direzzjoni f'dan il-qasam u koperazzjoni minn min ghandu rieda tajba qabel ma jkun tard.

Vjaġġ intern

L-istorja dejjem uriet li l-bniedem jehtieġ salvazzjoni li ma tistax tiġi minnu stess. Hadd ma jista' jsalva lilu nnifsu. Il-bniedem ghandu xewqat profondi li ma jistax jissodisfahom biss b'affarijiet materjali. San Mattew jirrakkonta wkoll fil-Vangelu tieghu ż-żjara tal-Maġi u jghid li **“meta dahlu d-dar u raw lit-tifel ma' Ommu Marija, inxtehtu fl-art iqimuh”** (Matt 2, 11). Il-Maġi kienu ġew mil-Lvant u l-vjaġġ taghhom wassalhom fejn xtaqu. Imma ghalihom issa kien beda vjaġġ iehor, vjaġġ intern li bidlilhom hajjithom.

Il-Knisja f'Malta tixtieq tkun bhall-kewkba tal-Maġi prezenti fil-hajja ta' hafna biex permezz tal-Kelma ta' Alla takkumpanjahom u tgħinhom biex f'hajjithom ifittxu lil Alla bis-sinċerità, isibuh, u jadurawh bhala l-Mulej li kapaċi jibdel hajjithom. Il-Maġi x'aktarx sthajlu li se jsibu realtà differenti. Imma t-ftittxija sinċiera u perseveranti wasslithom jiskopru dak li tassew kienu jehtieġu u li mlielhom qalbhom u hajjithom.

Dan hu dak li b'din l-litra nixtiequ minn qalbna nawgurawlkom għal dan il-Milied: Li permezz ta' dan il-misteru kbir ta' Betlem, niskopru mill-ġdid lil Alla fil-hajja taghna personali u madwarna. It-tarbija ta' Betlem, fid-dghufija taghha turina kemm Ġesù Kristu l-Iben ta' Alla kien kapaċi jitbaxxa biex jidhol fil-qalb taghna. Ma nhallux li nfittxu lil Alla biss meta nkunu daharna mal-hajt fit-tbatija jew quddiem il-mewt. F'kuII sitwazzjoni taghna, ahna min ahna, ilkoll ghandna bżonn infittxu lil dan Alla ghax hu biss kapaċi jaghtina libertà vera u dinjità shiha biex infasslu l-futur taghna bid-deċiżjonijiet tal-hajja ta' kuljum.

Naghtukom il-barka pastorali taghna b'rahan ta' kull ġid mis-sema.

✠ PAWL CREMONA O.P., Arcisqof ta' Malta

✠ MARIO GRECH, Isqof ta' Għawdex

29 ta' Novembru 2008

It-Tieni Ittra tal-Arċisqof liż-Żgħażaġh

Kunu protagonisti fil-Knisja tat-Tielet Millenju

Kien sena ilu li ltqajna flimkien għat-talb ta' filgħaxija fil-Knisja ta' San Girgor iż-Żejtun. Flimkien konna għamilna riflissjonijiet dwar il-qawwa li intom mogħnija biha permezz tal-Ispirtu s-Santu.

Minn dak iż-żmien sa llum jiena għext din il-qawwa li intom għandkom go fikom magħkom, fil-qadi tal-hajja ta' kuljum, f'celebrazzjonijiet speċjali fil-Knisja, f'okkażjonijiet differenti fis-soċjetà. Għext magħkom hinijiet ta' riflissjoni, hinijiet ta' djalogu, hinijiet ta' niket, hinijiet ta' ferħ. Għext magħkom is-sabih u d-diffiċli. Qsamt esperjenzi magħkom hawn f'pajjiżna u anke 'l barra minn xtutna.

Matul dan iż-żmien intom kellkom verament il-qawwa li biddlet lilkom u lil dawk li għexu magħkom. Permezz ta' dan il-messaġġ, illum nixtieq naqsam xi hsibijiet magħkom fuq l-istorja ta' żaġħżuġh illi din il-qawwa mogħtija lil mill-Ispirtu s-Santu wżaha biex ikun xhud fost il-ġnus, biex permezz tal-qawwa tiegħu jilhaq lil haddiehor.

Storja ta' żaġħżuġh jismu Pawlu

Elfejn sena ilu, kien hemm żaġħżuġh jismu Sawl. Kien twieled madwar is-sena Tmienja wara Kristu. Għalhekk din is-sena qed naghmlu t-tifikira tal-elfejn sena mit-twelid tiegħu. Kien żaġħżuġh li kellu qilla fih li għal dak li emmen fih kien lest li jtajjar minnu lil dawk li ma kinux jaqblu miegħu. Nafu li meta Stiefnu, djaknu Nisrani, kien imħaġġar, ma ddejjaqx, - forsi ivvolontarja ruhu - biex iżomm il-hwejjeġ ta' dawk li kienu qed iħaġġru lil Stiefnu (At 7, 58). Il-qilla tiegħu f'dak li jemmen ġieghlitu biex ikun 'leader' qawwi: hu stess talab li jmur jitfa' l-habs lil dawk li ma kienux jaqbel magħhom!

Iżda kellu xi haġa tajba hafna. Dan għamlu għaliex kien jemmen f'xi haġa, b'intenzjoni tajba: kien lest li jbati biex jilhaqha. Illum, naraw din il-qilla anki f'xi whud li jieħdu hafna riskji biex jiddefendu l-ambjent, jew xi kawża oħra.

X'aktarx, kieku hu ma kellux esperjenza qawwija, kien jibqa' maghruf bhala 'persekutur' ta' grupp ġdid li kienu qed jimxu wara wiehed jismu Ġesù Kristu.

Din l-esperjenza ltaqa' magħha meta kellu madwar 28 sena, fis-sena 36 wara Kristu. Ma kienx hu li fittixha: hu kien sejjer għal raġuni totalment differenti. F'moħhu kellu biss li jservi lil Alla tal-Poplu Lhudi billi jeqred lil dawk li kien jaħseb li kienu theddida għall-Poplu tiegħu. Li kien għalih kien ikompli hekk. Izda kien hemm xi Hadd li kien qed jiġri warajh u li kellu pjani oħrajn għalih.

Fit-triq ta' Damasku Ġesù dahal fl-istorja tiegħu. Deher bhala dawl u lehen: "Sawl, Sawl, għaliex qieghed tippersegwitani?" Ir-reazzjoni ta' Sawl ma kinetx affermazzjoni ta' x'jemmen hu, izda biss l-umiltà ta' wiehed li jistaqsi halli jitgħallem: "Min int, Mulej?" Ġesù pprezenta lilu nnifsu: 'Jiena Ġesù ta' Nazaret li inti qieghed tippersegwitah.' Sawl għamel mistoqsija oħra: 'X'għandi nagħmel, Mulej?' (Ara At 22, 6-11)

Minn dak il-mument, il-hajja tiegħu kienet il-ftuh għat-tweġibiet li baqa' jistenna mill-Mulej minn żmien. Kienet hajja li fit-tfittxija għal min hu l-Mulej Ġesù, fethitlu qalbu biex imur fid-deżert tal-Għarabja biex il-Mulej ikun jista' jkellmu, fetah it-triq għal diversi rivelazzjonijiet, izda wasslitu biex ikun parti mill-Knisja: "...jiena mort l-Għarabja... imbagħad, tliet snin wara, tlajt Ġerusalem inzur lil Kefa, u bqajt miegħu hmistax-il ġurnata (Gal 1, 17-18). Kefa, Pietru, kien is-sinjal li qieghed lilu nnifsu għas-servizz ta' Ġesù permezz tal-Knisja.

Quddiem esperjenzi qarsa

Biex dan kollu seta' jsehħ, kellu jgħaddi mid-dlam tar-realtà li kien qed jgħix fiha għal realtà oħra. U din kienet diffiċli hafna għal karattru qawwi bħal San Pawl. Fil-każ tiegħu, il-grazzja ta' Alla kellha tkun hafna harxa biex tghinu. Il-Mulej ippermetta li jkollu esperjenza ta' bniedem għama: li jkun dipendenti fuq l-oħrajn. Kultant tkun l-istess esperjenza qarsa li ġġieghel lil xi whud jiggranfaw ma' Alla: esperjenza ta' alkohol, ta' drogi, ta' habits. F'dan id-dlam iktar faċli jidher ix-xaqq ta' dawl. F'hajja ta' rutina, fejn wiehed ikun kuntent bil-ftit, huwa hafna iktar diffiċli li tara xi xaqq ta' dawl, għax tkun kuntent bid-dawl inemnem

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

tal-medjokrità – l-aqwa li ma ċadtx lil Alla, u naghmel il-minimu biex ma ninqatghax minnu – iżda miniex lest li naghtih aktar.

Nafu li l-bidla kienet tant qawwija li heġġitu li mal-ewwel xtaq jghaddiha lill-ohrajn. Beda jippriedka mal-ewwel fuq Ġesù ta' Nazaret: "U malajr beda jxandar lil Ġesù fis-sinagogi u jghid li dan hu l-Iben ta' Alla" (At 9, 20). Hasad lill-Insara għaliex kienu jafuh bhala persekutor, u hasad lil-Lhud hekk li mal-ewwel fittxew li joqtluh. Nahseb li hija l-istess esperjenza meta xi żaghżuġh isib lil Alla u jibda jaqsam l-esperjenza tiegħu. Dawk li kienu hbieb miegħu u jafuh mod iehor jibdedw jiskartawh għaliex ma jemmnux x'qed jiġri, dawk li huma ġewwa jibqgħu jiddubitaw minnu għaliex jafuh xorta ohra. Iżda mbagħad ikun hemm it-tielet kategorija: Dawk li jirraġunaw: 'Jekk inbidel dak mir-realtà tqila li kellu, mela anki jien nista' ninbidel'!

L-ewwel mistoqsija li għamel: 'Min int, Mulej', fethet it-triq għar-rivelazzjoni fuq min hu Sidna Ġesù Kristu, iżda fid-dawl tal-imhabba tiegħu lejn Ġesù, fethet ukoll hafna dawl fuq min kien San Pawl stess. Sinjal ta' din il-bidla kien li mill-kapitlu 13 tal-Atti tal-Appostli jibda jissejjah 'Pawlu'. Fl-Ittri tiegħu jaqsam diversi minn dawn id-dwal fil-hajja tiegħu: f'dawn is-siltiet hu ma jtkellimx bhala 'Għalliem', iżda bhala Nisrani li qed jaqsam l-esperjenza tiegħu. Ha naraw xi whud minnhom:

"Inhoss din il-liġi ġewwa fija, meta rrid naghmel it-tajjeb, ifeġġ quddiem il-hażin. Skont il-bniedem ta' ġewwa, toghġobni l-liġi ta' Alla; iżda nilmah fil-membri ta' ġismi liġi ohra titqabad kontra l-liġi ta' mohħi, u tjassarni taht il-liġi tad-dnub li hemm ġo ġismi. Imsejken bniedem li jien! Min se jehlisni minn dan il-ġisem tal-mewt? Nizzì hajr lil Alla permezz ta' Ġesù Kristu Sidna!" (Rm 7, 21-25)

"Meta jien wasalt fostkom, huti, ma ġejtx inhabbrilkom il-misteru ta' Alla bi kliem kbir jew għaref. Ma ppretendejtx li kont naf xi haġa fostkom, hlief lil Ġesù Kristu, u 'l dan imsallab. U jien ġejt għandkom dgħajjef, imbażza' u mriegħed...sabiex il-fidi tagħkom tinbena mhux fuq l-għerf tal-bniedem, imma fuq il-qawwa ta' Alla (1 Kor 2, 1-5). "Nghix, imma mhux iżjed jien, iżda jghix fija Kristu. Il-hajja li issa nghix fil-ġisem qieghed nghixha bil-fidi fl-Iben ta' Alla, li habbni u ta lilu nnifsu

ghalija. Miniex ingib fix-xejn il-grazzja ta' Alla..." (Gal 2, 20-21). Insibu hafna aktar kwotazzjonijiet fl-ittri ta' San Pawl u nistedinkom li intom stess tfittxu taqraw l-iskrittura.¹

It-tieni mistoqsija, "X'ghandi naghmel, Mulej?", jidher li f'San Pawl ma kinetx sentiment ta' mument, izda mod ta' hajja. Nafu li San Pawl ghamel il-vjaġġi missjunarji tieghu – tlieta b'kollox – li fihom il-Kelma ta' Alla xerridha mad-dinja kollha li kienet maghrufa f'dak iż-żmien. Il-haġa tal-ghageb hi li biex jibda dawn il-vjaġġi missjunarji kellhom jghaddu tmien snin, mill-konverżjoni tieghu fis-sena 36 sal-ewwel vjaġġ missjunarju tieghu fis-sena 44. F'dawn it-tmien snin, il-Mulej kien qieghed ihejjih, izda qal 'iva' wara tmien snin ghaliex żgur li min jaf kemm-il darba kien jirrepeti lil Alla: 'X'ghandi naghmel, Mulej?', sakemm fl-aħħar permezz tal-Knisja, ġie mibghut biex ixandar il-Kelma, f'postijiet fejn kienu ghadhom ma semghu iex. Min jaf, tul iż-żminijiet, il-mistoqsija "X'ghandi naghmel, Mulej?" kemm fethet orizzonti ta' hidma għall-Mulej, lil hafna żgħażaġh!

Sejha speċjali fis-sena ta' San Pawl

Din hija l-ġrajja taż-żagħżuġ Sawl. It-twertiq totali tagħha jidher li hu lil hinn minna ghaliex San Pawl huwa forsi l-uniku fil-qawwa u fl-intensità tal-missjoni tieghu. Izda t-triq hi l-istess. Min jimxi minnha, anki jekk ma jaghtix il-mija fil-wiehed, jista' jaghti s-sittin jew it-tletin fil-mija (Mt 13, 8). Hija s-sejha speċjali tagħna f'din is-sena ta' San Pawl!

Il-hajja u l-ġrajja taż-żagħżuġ Sawl twassalna biex naraw kemm tista' tkun tassew b'sahhitha l-qawwa tal-Ispirtu fiż-żoghżija. L-intensità tal-missjoni tagħkom ġejja mill-istess żgħożija tagħkom. Bhaż-żagħżuġ Sawl kunu mill-ġdid intom iż-żgħażaġh ta' llum il-protagonisti fil-Knisja tat-Tielet Millenju. Kunu intom iż-żgħażaġh li permezz tad-direzzjoni tal-mixja tagħkom wara Kristu tahsdu lil ta' madwarkom bil-bidla li ssehħ fikom. Kunu intom iż-żgħażaġh il-'leaders' fuq quddiem li tfittxu li tagħtu l-hajja lill-komunità Nisranija. Kunu intom iż-żgħażaġh li tiehdu f'idejkom dan il-wirt mogħti lilna minn missierna San Pawl.

✽ PAWL CREMONA O.P., Arcisqof ta' Malta

30 ta' Novembru 2008

Messaġġ tal-Milied 2008 minn Mons Arcisqof Pawl
Cremona OP lill-Missjunarji Maltin

**Gheziez saċerdoti, reliġjużi u lajċi Maltin li qeghdin
taħdmu għall-Knisja bogħod mix-xtajtiet tagħna.**

Darba kont qed naqra siltiet mill-kitbiet minn wiehed miII-Ghalliema Ewlenin tal-Knisja u kien hemm interpretazzjoni ta' l-universalità tal-Knisja. Huwa beda mill-Pentekoste, l-inżul ta' l-Ispirtu s-Santu fil-Knisja meta l-apostli tkellmu b'Iehen wiehed, iżda fehmuhom nies li kienu jtkellmu diversi ilsna. Hu jkompli jghid li dan il-miraklu għadu jerga' jsir f'kull żmien. Huwa jghid li l-Kelma ta' Alla tiftiehem f'diversi lingwi anki llum, għaliex tiġi mitkellma u mifhuma b'kull ilsien u f'kull post mill-membri tal-Knisja li jemmnu fiha u li jxerrduha.

F'dan il-Milied nixtieq nahaqqad I-awguri tieghi lilkom mar-ringrazzjament tieghi f'isem il-Knisja f'Malta u l-Knisja Universali talli intom ghamiltu li dan il-miraklu qiegħed isehh. Kemm hija ta' ferh għalina koll għaliex intom f'isimna Ikoll smajtu s-sejha tal-Mulej biex il-Kelma li smajtu bil-Malti, f'islienna, intom qassamtuha f'hafna postijiet b'isna ohra, f'kulturi ohra. Issa l-Kelma li tnisslet bil-Malti hawn f'Malta, qed tinstemà fil-hames kontinenti b'mijiet ta' ilsna differenti.

Jiena nixtieq li waqt li nibgħatilkom l-awguri tieghi, tghaddu wkoll lil dawk in-nies u komunitajiet insara li intom qegħdin taqdu, fl-ilsna differenti, dawn I-istess awguri. II-preżenza tagħkom f'dawn il-pajjiżi hija l-mezz li bih inbniet rabta spiritwali ta' Malta ma' dawn il-pajjiżi u l-Knisja li tinsab f'dawn il-postijiet.

Permezz tal-hidma tagħkom, l-awguri ma jibqgħux kartolina jew telefonata, iżda jsiru preżenza f'isimna, preżenza li mhijiex ta' ftit jiem jew ġranet, iżda titwal fis-snin u l-hidma tagħkom. Dak li Ġesù ġab fostna biI-miġja tieghu fil-Milied: il-preżenza ta' Alla fostna, id-dinjità lil kull persuna, is-solidarjetà, sar realtà anki permezz tal-hidma tagħkom.

Nixtieq li nawguralkom kull Barka minghand il-Mulej b'dak kollu li ġab it-Twelid ta' Ġesù fi żmienu, fil-familja tiegħu, f'dawk li saru jafu li twieled: ferh, paċi u serenità, u esperjenza ta' Imhabba Divina.

✠ **Pawl Cremona O.P., Arcisqof ta' Malta**

15 ta' Diċembru 2008

Messaġġ tal-Milied 2008 minn Mons Arċisqof Pawl
Cremona lill-Emigranti Maltin

Huti Maltin emigranti barra minn pajjiżna,

Matul din is-sena jien kelli l-ewwel esperjenza li niltaqa' ma' komunitajiet ta' emigranti Maltin u Ghawdxin li kienu marru l-Awstralja f'mumentu differenti tal-istorja tal-gzejjer taghna.

Wiehed mill-postijiet li mort fihom kien Mackay. Wiehed mill-postijiet li rajt f'Mackay kienet il-kappella li kienu bnew l-ewwel emigranti. Kien juri kemm l-ewwel emigranti ġabu maghhom il-fidi taghhom. Huwa xiehda ta' kemm il-Mulej Ġesù kien tweled sewwa ġewwa qalbhom u rieduh jibqa' hemm. Huma kienu l-mezz kif Ġesù Tarbija jsir 'Emmanuel', jiġifieri 'Alla maghna' mhux biss f'Malta, iżda wkoll l-Awstralja, kull fejn marru. Kienu fehmuh sew il-messaġġ tal-Milied: li Ġesù tweled mhux biss biex infakkruh biss, iżda biex inżommuh maghna.

Hemmhekk stajt nara wkoll il-post fejn kienu jinżlu hafna mill-emigranti Maltin mill-vapuri. Qaluli li kienu jiġu bi tbatija kbira. Xi drabi wara vjaġġ twil, u xi drabi kienu jinżlu l-art ġewwa basktijiet inniżżlin bil-habel u jiffaċċjaw ukoll preġudizzji kontrihom.

Jiena ftakart ukoll fil-ġrajja tal-Milied, meta Ġuzeppi ha lil martu Marija u lil Ġesù, u harbu lejn l-Eġittu biex isibu kenn aktar żgur mill-persekuzzjoni li kellhom. Ġesù ġie fid-dinja wkoll biex ikun qrib tal-persuni f'kull ċirkustanza tal-hajja. F'dan il-każ, huwa wera li ried ikun qrib tal-persuni li jmorru minn post għall-iehor minhabba l-htigiet taghhom u tal-familji taghhom. Min jaf kemm San Ġuzepp u l-Madonna harsu lejn Ġesù fit-triq taghhom, u din il-harsa immotivathom biex jibqgħu mexjin lejn l-Eġittu! Min jaf kemm il-darba l-preżenza divina tiegħu, li huma kienu daquha fit-twelid tiegħu, sahhithom u ġieghlithom jegħlbu kull tbatija biex jaslu għall-kenn!

Ippruvajt nimmagina kemm emigranti fit-triq lejn pajjiż iehor ġew imsahhin bil-preżenza ta' Ġesù fosthom permezz tat-talb. Kien hu li tahom il-qawwa li jkomplu u jagħmlu suċċess mid-deċiżjoni tagħhom li jfittxu art oħra.

Gheżiež huti emigranti, l-awgurju tiegħi għal dan il-Milied hu dan: li thallu lil Ġesù jkompli jitwieled fostkom anke llum, kif għamlu l-ewwel emigranti. L-awgurju tiegħi hu li anke fl-istess pajjiż fejn issa qeghdin tghixu tkunu intom li thallu lil Ġesù jitwieled, turuh lill-oħrajn li għadhom ma daquhx biex jifirhu bih huma wkoll. L-awgurju tiegħu hu li Ġesù Tarbija tagħmluh verament 'Alla magħna' – preżenza li tkun dejjem magħkom fil-hsieb, fit-talb u fil-kliem, fil-mod ta' hajja tagħkom, fil-familji, fuq il-post tax-xogħol ui tal-mistrieħ.

Nibgħat fuqkom il-barka tiegħi, lilkom li intom ukoll parti minn din il-Knisja Maltija li tinsab ukoll lil hinn minn xtutna.

✠ **Pawl Cremona O.P., Arcisqof ta' Malta**

20 ta' Diċembru 2008

Messaġġ ta' Mons Arcisqof Pawl Cremona OP
ghall-Milied 2008

Dinjità proprja lil kull persuna

Gheżież huti,

Ftit ilu kont ma' grupp ta' familji li ghandhom xi membri tagħhom b'dizabilità. Ma kienu qed jitolbu xejn hlief id-dinjità ta' kull familja u d-dinjità tal-membri tal-familja tagħhom li huma b'dizabilità. Jiena wegħdthom li naghmel li nista' biex inwassal dan il-messaġġ.

Meta mort lura, mogħni b'din l-esperjenza tal-imhabba u l-kuraġġ ta' dawn il-familji bdejt nirrifletti: Ma kienu qed jitolbu xejn hlief li jkollna kultura li tirrispetta d-dinjità ta' kull persuna. Minn din il-kwalità ta' kultura ghandha toħroġ, l-applikazzjoni tagħha għal kull persuna li niltaqghu magħha. Din il-kultura mhux titnaqqas jew tizzied skont jekk persuna hijiex fqira jew persuna li nista' niehu xi haġa minnha, persuna li taqbel miegħi jew persuna li ma taqbilx miegħi.

U l-iskola prinċipali ta' din il-kultura tad-dinjità hija l-familja. L-iskola, l-Istat, il-Knisja, jistgħu jgħinu fit-tifrix ta' dan il-kultura, iżda hija hafna diffiċli jekk ma jkollhiex l-għeruq tagħha fit-trobbija: minn dak li nisimghu u naraw fil-familja.

Missjoni tan-nisrani

Il-ġrajja tal-Milied nistgħu nghixuha taht diversi aspetti. Din is-sena nixtieq li nghixuha fid-dawl tal-missjoni tan-nisrani li jagħti d-dinjità proprja lil kull persuna, l-aktar dawk li huma qrib tagħna, biex imbagħad ixerduha fis-soċjetà. Il-ġrajja tal-familja ta' Nazaret hija dawl għalina ta' dan.

Alla huwa l-bidu ta' din id-dinjità tal-bniedem. It-thabbira tal-Fidwa tagħna ma saritx b'impożizzjoni iżda b'offerta lil-libertà ta' Sidtna Marija

biex taççetta li tkun omm Alla. Kemm il-darba fil-familji l-affarijiet isiru b'impożizzjoni jew vjolenza iktar milli b'perswazzjoni tal-imhabba!

San Ġużepp infixel meta nduna li dik li kienet l-gharusa tieghu, Sidtna Marija, kienet digà tqila b'tarbija. Huwa kien mifxul bejn dak li tghid il-Liġi Lhudija u dak li qed jara b'ghajnejh. It-tweġiba tieghu kienet: li jwarrabha bil-mohbi tan-nies biex isalva d-dinjità ta' Marija. Kemm il-darba fil-familji nfittxu l-imperfezzjonijiet jew l-iżbalji ta' dawk li jghixu maghna biex nuru superjorità finta, għaliex ninsew kemm il-darba min hemm hdejna jahfrilna u ma jtkellimx!

Marija turi d-dinjità lejn Ġużeppi, meta wara li sabu lit-tifel Ġesùmeta kellu tnax-il sena, tikkoreġi lit-tifel b'mistoqsija li turi l-inkwiet taghhom, u ddahhal lil żewġha Ġużeppi biex taghtih id-dinjità tieghu ta' Missier, meta qaltu: "Ara, Missierek u jien konna qeghdin infittxuk b'qalbna maqsuma" (Lq 2,48). Kemm il-darba anki din ir-relazzjoni qaddisa ta' mizzewġin bejniethom, u tal-mizzewġin lejn it-tfal, issir għieda egoistika ta' superjorità u awtoritarizmu bejn xulxin u lejn it-tfal, meta ninsew id-dinjità fundamentali ta' kull persuna, hi xinhi r-rwol jew il-pożizzjoni fil-familja!

Ġesù ta d-dinjità kollha taghhom lill-ġenituri tieghu. Jinkiteb li meta sabuh fit-Tempju, "Mbaghad niżel maghhom u reġa' mar Nazaret; u kien jobdihom" (Lq 2,51). Mhux ta' b'xejn li meta kien fuq is-Salib, wahda mill-preokkupazzjonijiet tieghu kienet lejn ommu armla, u qal lil San Ġwann biex jiehu hsiebha. Anki lllum fil-familji kemm qed isiru nuqqasijiet lejn il-ġenituri, meta minflok rispetta, jiġu wżati meta jkun għadu b'sahhithom u abbandunati meta jikbru!

Messaġġ lill-Maltin kollha

Il-messaġġ tiegħi fil-Milied imur għall-Maltin kollha. L-ewwelnett għal dawk li għadhom regolarment jaghmlu parti mill-Komunità nistranija billi jisimghu l-Kelma u jaqsmu l-Hobża tal-Ewkaristija kull nhar ta' Hadd. Hallu l-Kelma ta' Alla, l-aktar fil-hajja ta' Ġes fil-Vangelu, iddawwlilkom il-hajja biex taraw b'mod ġdid, u nibdew mill-familjari taghna, il-persuni ta' madwarna, u naghtuhom id-dinjità taghhom. Hajja hija nistranija biss jekk tghix hekk!

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Il-messaġġ tiegħi noffrih ukoll lil dawk li forsi tbieghdu mill-hajja regulari mal-Komunità tal-Knisja. Hallu xorta t-tagħlim u l-eżempju ta' Ġesù idawwal u jbidde l-hajja tagħkom fil-familja b'mod speċjali billi timlewha b'atmosfera ta' rispett u mhabba lejn id-dinjità ta' kull membru tal-familja.

Il-messaġġ tiegħi jmur ukoll lil kull forza soċjali biex isir sforz ġdid biex jgħinu lill-familji jkunu konxji iktar tad-dinjità fundamentali ta' kull persuna biex il-familja tkun l-ewwel skola ta' din id-dinjità fundamentali ta' kull persuna, hi min hi. Jiena nemmen – u l-esperjenza tikkonferma – li kampanja biex issaħħah iż-żwieġ u l-familja tkun l-ikbar investment u appoġġ kbir għal kampanji ohra li jsiru biex ifakkruna fid-dinjità ta' persuni ohra f'ċirkustanzi partikulari: persuni b'diżabilità u l-familji tagħhom, persuni vittmi ta' xi vizzju, tfal abbandunati jew mahqurin, vittmi ta' vjolenza domestika u ohrajn.

Ferħ, imhabba, dinjità

Il-Milied jurina lil xi hadd – l-Iben ta' Alla – li jkun lest li jwarrab anki d-dinjità tal-kobor tiegħu ta' Alla fil-ġenb biex jilhaq lilna, u jagħtina d-dinjità tagħna billi jehodha fuqu huwa stess. Jalla f'dan il-Milied ikun hemm hafna li jaqsmu d-dinjità personali tagħhom biex jagħtu ftit iktar dinjità lil xi haddiehor li huwa mcaħhad mill-espressjoni totali tad-dinjità tiegħu: fqar, imwarrbin, fil-habs, dawk li ġew ifittxu asil f'pajjiżna.

Nixtieq li nawguralkom kull Barka minghand il-Mulej f'dan il-Milied, biex dak kollu li ġab miegħu t-twelid ta' Ġesù fi żmienu u lil dawk li għexu t-twelid tiegħu mill-qrib – ferħ, imhabba, dinjità – ikun jista' jerga' jsehħ bl-impenn tagħna lkoll fi żmienna u f'pajjiżna.

Il-Milied it-Tajjeb lil kulhadd.

24 ta' Diċembru 2008

Monsinjur Arcisqof jiccelebra Quddies fil-Facilità Korrettiva ta' Kordin

‘Minthomx eskluži; hadd mhu eskluż’

Mons. Arcisqof Pawl Cremona O.P. il-lum, il-Gimgha, 26 ta' Di`embru 2008, iccelebra Quddiesa fil-Kappella tal-Facilità Korrettiva ta' Kordin (CCF). Fl-omelija tieghu, Mons. Arcisqof qal: “Anke meta ahna nkunu mkissrin, is-soċjetà, b’mod speċjali l-Knisja, xorta kulhadd jibqa’ taghha u taghna. Dan irid ikun l-ewwel messagg: m’inthomx eskluži; hadd mhu eskluż. Kollox huwa taghna u tas-soċjetà.” L-omelija shiha tal-Arcisqof kienet din:

Ergajna Itqajna flimkien, bhalma ghamilna s-sena l-oħra, fil-kuntest ta’ festa li hija hafna importanti, l-ewwelnett ghal dawk li jipprofessaw li huma nsara imma anke, permezz taghna, ghad-dinja kollha. Ir-raġuni principali ghaliex il-Milied jaghmel hafna sens hija ghaliex fil-Milied nindunaw kemm Alla l-Imbierek jinterassah minna. Ghaliex fil-Milied naraw lil Alla, li hu tant ġeneruż maghna l-bnedmin, li l-att ta’ mhabba tieghu ried jaghmlu billi jsir bniedem bhalna.

Ahna kultant nistaghġbu bil-missjunarji – illum ghandna wkoll lajci – li jmorru f’postijiet fejn hemm il-faqar u nghidu: ‘Min jaf x’sagrificċju?!’ Ahna rridu nemmnu, illum b’mod speċjali, li jekk nistaghġbu b’dawk li jaghmlu sena, sentejn, hames snin kultant jghixu fil-faqar, ladarba Alla l-Imbierek ġie fostna ahna niswew hafna ghalih.

Forsi meta nghidu hekk, din il-kelma nifmuha daqxejn iktar meta nharsu lejn persuni li jidhru li huma tajbin – fis-sens li Alla biss huwa tajjeb. U kważi, kważi taghmel sens li Alla l-Imbierek jiġi fost it-tajbin. Meta tara dak li hemm fil-Vangelu, tinduna li Sidna Ġesù Kristu l-iktar li ġie kien ghal dawk li ghandhom bzonn l-appoġġ tal-Kelma tieghu; dawk li b’xi mod jew iehor, ghal xi raġuni jew oħra huma mwarrbin, ihossuhom li kważi, kważi mhumieix denji.

Ġesù ghamel dan b'diversi modi. Per eżempju: L-ewwel darba li deher fil-pubbliku, Ġesù, kellu tletin sena, imur f'sinagoga, post tat-talb tal-Lhud, hemmhekk jiftah il-ktieb tal-Profeta Isaija, u l-kelma tieghu tghagġbek: 'Jiena ġejt biex naghti l-helsien lill-imjassrin, indewwi lil dawk li huma morda...' U f'daqqa wahda tibda tghid: 'Imma Ġesù kif ma jsemmi mkien lil dawk li f'dak il-mument huma tajbin? Ghaliex Ġesù ma jsemmi qatt: 'Jien ġejt biex ikolli l-glorja tieghi', imma 'ġejt ghal dawk li huma mtaqqlin'? Tafu li ahna lkoll imtaqqlin. Forsi dawk minnkom li qeghdin hawnhekk bhala piena, in-nuqqas jghodd. Imma anke jien, bhala midneb nghidlu: 'Mulej, ġejt ghalija; ġejt ghax thobbni'.

L-isfida ta' min jimxi wara Ġesù

It-tieni haġa li ghamel Ġesù hija li sfida lil dawk li jimxu warajh. L-isfida ta' dawk li jimxu warajh mhix li jhossuhom komdi meta jkunu bejniethom: ahna ltaqajna fil-knisja u ahna komdi; le!

Meta ġie biex jghid li fl-ahħar se jkun hemm gudizzju - fil-hajja ta' dejjem, it-tajjeb u l-hazin ma jistghux jifxklu, jew tajjeb jew hazin - f'daqqa wahda Ġesù jghid li meta xi hadd imur iżur lil xi hadd li huwa marid, jghin lil xi hadd li huwa bil-ġuh, imur iżur lil xi hadd li qieghed fil-habs: 'Dak jiena l-Mulej Ġesù; hemmhekk tkunu qed iżzuru lili'.

Tafu x'qed jghid il-Mulej, hawnhekk? Hija haġa kbira. Ghaliex ahna, bil-mohħ tagħna, x'ngħidu? Nghidu: 'Alla jbierek kemm hu b'saħħtu! Alla jbierek kemm huwa tajjeb! Alla jbierek kemm hu sabih jew sabiha!' U nieqfu hemm. Ġesù lin-nisrani jġieghlu jghid: 'Alla jbierek ghax anke f'persuna li forsi qed tbatu u forsi qeghda fil-habs, hemmhekk irrid nara lill-Mulej Ġesù'. Jigifieri n-nisrani ma jistax jimxi bil-hsieb, bil-logika ta' din id-dinja. Jekk jien veru nisrani jien irrid nara lil Kristu f'kull bniedem, anke f'dawk li f'dan il-mument huma mtaqqlin.

Mhux talli hekk, talli Sidna Ġesù Kristu, mhux qalilna x'nagħmlu, imma ghamlu hu. Ghax faċli li jien nghid haddiehor x'ghandu jagħmel, imma Ġesù ghamlu hu. Per eżempju, jekk ghandek persuna qed tbatu, jekk ghandek persuna bil-ġuh, jekk ghandek persuna li waslet għall-mewt, kollha jafhom il-Mulej Ġesù ghax kollha għadda minnhom. Inkluz li

Sidna Ġesù Kristu kien ukoll il-habs qabel ma huwa ra l-mewt. Ġesù qiegħed il-habs ukoll. Ġesù qiegħed fost il-habsin ukoll. Ghax kien fost il-habsin u jaf x'jiġifieri tkun fost il-habsin. Ahna qegħdin hawnhekk biex infakkru dan kollu.

Fil-habs minhabba l-politika jew ir-religjon

Ġesù qiegħed il-habs b'mod differenti.

Illum għandna eżempju ta' wiehed li kien habsi, li huwa San Stiefnu.

F'San Stiefnu naraw dawk il-habsin li qegħdin hemmhekk mhux għaliex għamli xi haġa hażina, imma għaliex kienu jemmnu f'xi haġa. Nixtieq niftakru fihom: fid-dinja kollha hawn hafna habsin li qegħdin hemmhekk minhabba raġunijiet politiċi, minhabba raġunijiet religjużi – għax jemmnu xi haġa. Dan huwa importanti għaliex il-habs jistgħu jgħixuh – għaliex huma diġà għandhom it-tjubija tiegħu – bħalma ghexu Sidna Ġesù Kristu.

Fil-Qari ta' Illum rajna lil San Stiefnu li, meta kien il-habs, flok għex fir-rabja għaliex kien qed jiġi trattat ingustament, jgħid: 'Mulej f'idejk jien nerħi ruħi' - dak li qal il-Mulej fuq is-Salib. U meta ra lil dawk li kienu qed ihaġġruh, qallu: 'Mulej ahfrilhom, għax anke dawn ma jafux x'inhuma jagħmlu; iżzommulhomx bhala dnuħ'; mahfra, b'fiduċja f'Alla.

Min-naha l-oħra, fil-habs insibu wkoll lill-Mulej Ġesù għax anke dawk li qegħdin il-habs għax għamli xi haġa mhux tajba, għax għamli xi haġa hażina, il-Mulej qiegħed hemm ukoll għalihom. Tgħidulu, kif? Meta l-Mulej Ġesù kien fuq is-Salib, kien bejn żewġ persuni li wiehed minnhom stess stqarr: 'Ahna qegħdin hawnhekk għaliex għamilna l-hażin, sraqna'. Ma ddejjaqx jistqarr għaliex hemmhekk sab il-Mulej Ġesù.

Ġesù qiegħed hawnhekk, għal min dahal hawn għaliex għamel xi haġa hażina, biex jagħtih lilu nnifsu u jagħtih proposta ta' hajja ġdida. Għalhekk ġejt hawnhekk illum jien. Dawk li qegħdin hawnhekk, b'mod speċjali għaliex qegħdin jiskuntaw piena, il-Mulej jista' jkun qiegħed hawnhekk

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

biex jaghtikom dawl ġdid halli meta, jekk il-Bambin irid, anke dan il-mument, dan il-kapitlu jinghalaq, minn hawn tohorġu bil-Mulej Ġesù qrib tagħkom. Din hija l-offerta li jagħmlilkom.

Meta Ġwanni XXIII żar il-habs

Illum jahbat il-50 sena minn meta l-Papa Ġwanni XXIII mar jara l-habsin f'Ruma, l-ghada tal-Milied. Fil-Milied mar jara t-tfal morda fi sptar u l-ghada mar il-habs Regina Coeli (f'Ruma) biex jiltaqa' mal-habsin. Għall-Papa Ġwanni XXIII dawn kienu l-privileġġjati li ried iwasslilhom il-Kelma. Ma marx il-knisja. Ma marx post iehor. Mar il-habs.

Nixtieq nghidilkom li din l-alba li jien liebes illum, hija tiegħu (ta' Ġwanni XXIII). Meta kont se nsir isqof, kien hemm xi hadd li kiteb lil dak li kien is-segretarju tiegħu, Mons. Loris Francesco Capovilla li tani din l-alba u qalli biex inżommha; qegħda Malta biex tfakkarna fih.

Hemm żewġ affarijiet fil-hajja tiegħu li nixtieq naqsam magħkom; żewġ messaġġi.

L-ewwel wiehed hu ghas-soċjetà kollha.

Darba, meta kont qieghed fejn kien jghix hu – hemm mużew – Mons. Capovilla, li kien segretarju għal bosta snin mal-Papa Ġwanni XXIII, qalli din l-istorja:

Darba kien hemm saċerdot li kien qed jghix mhux tajjeb. Kien hemm min beda jagħfas lis-segretarju biex jghid lill-Papa halli jżommlu iebes. Is-segretarju kellem lill-Papa. Ġwanni XXIII għamel riferenza għal tazza li kellu u staqsa lil Mons. Capovilla jekk it-tazza kenitx tiegħu (tal-Papa). Is-segretarju wiegħbu: 'U żgur li tiegħek'. Kisser it-tazza u reġà staqsa lis-segretarju jekk it-tazza kenitx tiegħu. Dan wiegħbu li kienet tiegħu. Il-Papa qallu: 'Allura jekk saċerdot żbalja, m'ghadux tiegħi?'

Dan hu l-messaġġ li nixtieq nagħti lis-soċjetà. Anke meta ahna nkunu mkissrin, is-soċjetà, b'mod speċjali l-Knisja, xorta kulhadd jibqa' tagħha

u taghna. Dan irid ikun l-ewwel messagg: m'inthomx eskluzi; hadd mhu eskluż. Kollox huwa taghna u tas-soċjetà.

Haġa ohra li xtaqt li naqsam maghkom, forsi sservikom, hija din:

Il-Papa Ġwanni meta kien żghir, meta kien seminarista, kien jahdem hafna biex isir qaddis. Kien jara l-qaddisin u jipprova jimitahom. Fid-djarju tieghu hemm miktub li ftit qabel ma qaddes, qal hekk: 'Jien la nista' nkun dak il-qaddis, la nista' nkun dak il-qaddis, u lanqas dak il-qaddis. L-uniku haġa li nista' nkun - hu kien jismu Angelo Roncalli, bin il-bdiewa - hija Angelo Roncalli li nipprova nsir qaddis'. Hix bidu tajjeb?

Int min int, ghamilt x'ghamilt, jiena u int, l-uniku haġa nista' nkun jiena, Pawlu Cremona - bit-tajjeb, bl-imghawweg li ghandi go fija - li nipprova nsir ahjar. Hijiex filosofija sabiha tal-hajja? Tibda mil-lum: 'X'se naghmel biex insir ahjar?' Hija mixja li l-Mulej qed jipprovvilna.

Barka

Naghlaq b'dak li qal il-Papa Ġwanni XXIII hamsin sena ilu, meta żar il-habs:

'U issa naghtikom il-barka tieghi. Hija ghalikom, iżda anke ghall-gheżiez taghkom li hallejtu f'darkom u li forsi huma jbatu u fid-dwejjaq anke f'dawn il-jiem tal-ferh tal-Milied. Issa, illejla, meta tiktbu lil taddar taghkom, ghidu lil ommijietkom, lill-mara taghkom, lil hutkom li l-Papa gie biex ifittixkom, u hares f'ghajnejkom, qieghed qalbu fil-qalb taghkom u takom il-barka tieghu. M'ghandix aktar x'nista' noffriikom, iżda qalbi hi hawn, qrib taghkom, biex inkun maghkom.'

Dan hu l-messagg tal-Papa Ġwanni XXIII.

26 ta' Diċembru 2008

Il-Kummissjoni Ambjent tikteb lill-Pulizija dwar hruq ta' nar wara l-hin stipulat

Il-Kummissjoni Ambjent tal-Knisja f'Malta wiegħbet talba li waslitilha minghand il-pulizija fl-1 ta Novembru biex taghti aktar informazzjoni u dettalji dwar il-parti mid-dokument ta' fehma li l-istess kummissjoni ippubblikat xahar ilu dwar l-impatti tal-festi Maltin, fejn inkiteb li kien hemm xi każi fejn il-logħob tan-nar qabeż il-hin permess mil-liġi (paġna 3).

Fit-tweġiba tagħha lill-pulizija, il-Kummissjoni Ambjent fissret kif id-dokument tagħha hu bbażat fuq riċerka u studju dwar il-livelli ta' hsejjes kif ukoll dwar il-livelli ta' tniġġiż fl-arja u l-hamrija kkagunati mil-logħob tan-nar f'diversi festi f'Malta. Sabiex isir dan kien qed jittiehed l-hin ta' meta jsir il-monitoraġġ tad-diversi parametri. Kien hawn li ġew innotati l-każi msemmija fejn il-logħob tan-nar qabeż il-hin permess mil-liġi. Il-kummissjoni sostniet li dan seta' jindunaw bih kull min kien qed jassisti għal dan il-logħob tan-nar inkluż il-pulizija li normalment ikunu għassa f'dawn il-festi.

Il-ghan ta' dawn l-investigazzjonijiet hija r-riċerka u mhux li l-kummissjoni tagħmel għassa hija stess. Infatti, sabiex saret din ir-riċerka, spiss kellu jintalab il-permess ta' dawk li kienu jkunu investigati, speċjalment fejn għandu x'jaqsam it-tniġġiż fil-hamrija u fl-arja qrib fejn isir il-hruq tan-nar. Wahda mill-garanziji li l-kummissjoni tat kienet l-anonimità ta' min kien sugġett għall-istudju. Din hi Prattika bażika fir-riċerka. Għalhekk, il-kummissjoni thoss li ma jkunx xieraq li tghaddi informazzjoni aktar milli għamlet fid-dokument.

Minbarra dan, iż-żamma ta' din l-informazzjoni ma tikkostitwixxi l-ebda periklu għaċ-ċittadini għax il-fatti li l-kummissjoni rreferiet għalihom diġà sehew. Madanakollu, dak li qalet il-Kummissjoni Ambjent hu biżżejjed sabiex jiftaħ għajnejn kull min hu responsabbli bil-possibiltà ta' abbuż mir-regolamenti. Il-kummissjoni rrimarkat li l-infurzar ta' dan ir-regolment ma jitlobx xi mpenn ta' barra minn hawn mill-uffiċjali tal-

pulizija li jkunu diġà preżenti fuq xogħol waqt il-festi, speċjalment issa li l-kummissjoni ġibdet l-attenzjoni tagħhom fuq dan l-abbuż.

Il-Kummissjoni innotat li fil-harga tal-ġurnal ILLUM tas-26 ta' Ottubru 2008, (jiġifieri gimgħa qabel ma hi rċeviet il-korrispondenza uffiċjali mill-pulizija) kien irraportat li l-Pulizija kkonfermat mal-istess gazzetta li "f'dawn l-aħħar jiem talbet l-ghajnuna tal-Kummissjoni Ambjent tal-Knisja biex ikunu magħrufa liema festi f'Malta u f'Għawdex kisru l-liġi meta baqgħu jaharqu n-nar wara l-hin stipulat. Il-Pulizija innotat wkoll li sa dak inhar il-Kummissjoni Ambjent kienet għadha ma wegħbitx għat-talba li saritilha."

Huwa wkoll fid-dawl ta' dawn ir-rapporti fil-media li l-kummissjoni hasset li jkun xieraq li tippubblika t-tagħrif dwar ir-risposta tagħha lill-pulizija.

Il-Kummissjoni Ambjent tixtieq turi l-apprezzament tagħha għall-interess li ntwera mill-Korp tal-Pulizija u l-ġurnal ILLUM dwar dak li ssemma fid-dokument li harget. Il-kummissjoni ttenni li s-soluzzjoni ta' din il-problema tinsab f'hidma koordinata mill-awtoritajiet li jfasslu u jinfurzaw il-liġi, mill-mezzi tax-xandir li jqajmu diskussjoni pubblika serja dwar il-kwistjoni, u minn entitajiet ohra nvoluti (bhall-Knisja) li bil-hidma tagħhom jedukaw u jghinu sabiex jinqatgħu l-abbużi.

Il-Kummissjoni Ambjent tixtieq turi l-fiduċja tagħha fil-Korp tal-Pulizija u l-impenn tiegħu sabiex jiżgura li l-esagerazzjonijiet ikunu kkontrollati kemm huwa possibbli u li l-liġi tkun imharsa. Il-kummissjoni tiżgura lil kulhadd li hi qed taħdem ukoll għall-istess għanijiet.

03 ta' Novembru 2008

FESTA TA' KRISTU RE

Il-festa ta' Kristu Re din is-sena se tiġi ċelebrata nhar il-Hadd, 23 ta' Novembru. Il-motto magħżul għal din is-sena mill-Kumitat Sena Pawlina biex jiggwidana fiċ-ċelebrazzjoni ta' din il-festa hu: "**Ġbu ruħkom kif jixraq lill-Evangēlju ta' Kristu.**" (Fil. 1:27)

Iċ-ċelebrazzjonijiet djoċesani tal-festa ta' Kristu Re, din is-sena se jsiru b'dan il-programm:

1. Il-Ġimgħa, 21 ta' Novembru, mis-7.30 – 10.00 p.m.: Laqgħa għall-Adolexxenti fiċ-Ċentru Pastoral Hal Qormi, San Bastjan.
2. Il-Hadd, 23 ta' Novembru, fl-4.00 p.m.: Ċelebrazzjoni li tikkonsisti f'*feature* dwar it-tema magħżula, diskors minn Mons. Arcisqof u Ċelebrazzjoni Ewkaristika. Din se ssir quddiem il-knisja parrokkjali ta' Hal Safi.
- 3.

Fis-6.30 p.m. ikun hemm quddiesa fl-istess knisja parrokkjali.

Mons. Arcisqof irid ukoll li, bi thejjija għal dawn iċ-ċelebrazzjonijiet djoċesani, fil-knejjes kollha tal-Arċidjoċesi fejn tinzamm l-Ewkaristija ssir adorazzjoni nhar il-Hamis, 20 ta' Novembru.

ĠABRA GĦALL-ISKEJJEL TAL-KNISJA

Bhal kull sena, il-Knisja qiegħda tappella għall-ġenerosit tal-membri tagħha biex jgħinuha tipprowdi l-mezzi finanzjarji biex l-iskejjel tal-Knisja f'Malta jkunu jistgħu jkomplu jaqdu u jgħibu 'l quddiem il-missjoni tagħhom ta' edukazzjoni ta' eluf ta' tfal u żgħażaġh.

Għal dan il-ghan, il-ġbir kollu li jsir fil-quddies tas-Sibt filgħaxija u tal-} add, 15 u 16 ta' dan ix-xahar, se jmur għall-Fond tal-Iskejjel tal-Knisja. Mahruġa mill-Kurja Arciveskovili ta' Malta, il-Furjana, illum 10 ta' Novembru 2008.

Dun Anton Gouder, Aġent Vigarju Ġenerali

Mons. Lawrence Gatt, Kancillier

STQARRIJET OHRA MILL-KURJA

L-Arcisqof isejjah is-Sinodu tal-Isqfijiet bhala esperjenza kbira ta' Knisja, Umanità u Djalogu

Mons. Arcisqof Pawl Cremona O.P. iddeskriva s-Sinodu tal-Isqfijiet li sar f'Ottubru bhala esperjenza kbira ta' Knisja, ta' umanità u ta' djalogu.

Mons. Arcisqof qal dan lill-ġurnalisti li attendew Konferenza Stampa li saret fil-Kurja tal-Arcisqof, Floriana, illum, l-Erbgha, 29 ta' Ottubru 2008, li fiha Mons. Cremona tkellem dwar it-Tnax-il Assemblea Ġenerali Ordinarja tas-Sinodu tal-Isqfijiet, li kienet dwar "Il-Kelma ta' Alla fil-Hajja u l-Missjoni tal-Knisja".

Is-Sinodu beda fil-5 ta' Ottubru u ntemm il-Hadd li għadda, 26 ta' Ottubru.

254 isqof

Fil-preżentazzjoni tiegħu dwar l-esperjenza tas-Sinodu, Mons. Arcisqof qal hekk:

"Is-Sinodu kien esperjenza kbira ta' Knisja. Kien hemm 254 isqof jiehdu sehem fis-Sinodu, li kienu ġejjin minn 115-il Konferenza Episkopali.

Kienet ukoll esperjenza ta' umanità, għaliex ilkoll għabu magħhom l-esperjenza tagħhom fl-art minn fejn kienu ġejjin.

Esperjenza minnhom kienet ta' isqof mil-Litwanja. Il-kelma tiegħu kienet li l-fidi ta' illum qeghda fuq l-ispallejn ta' dawk li ġew qabilna. Semma saċerdot li kien maqtl għaliex ma riedx ikasbar il-Kelma ta' Alla, mill-Bibbja.

Kellna wkoll esperjenza sabiha ta' wahda Russa professoressa tal-Arti Sagri li spjegatilna kif sabet lil Alla. Darba kienet wahedha, u f'daqqa wahda ndunat li ma kenitx wahedha, kienet skopriet lil Alla.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Kienet ukoll esperjenza ta' djalogu. Maghna l-Kattoliċi kellna jiehdu sehem ukoll l-Anglikani, il-Luterani, l-Ortodossi. Kellna wkoll żewġ diskorsi importanti. Wiehed minnhom kien tar-Rabbi (Shear Yashuv) Cohen ta' Haifa li kellimna fuq il-Kelma ta' Alla kif jghixuha huma fir-religjon Lhudija. Imbagħad kellna laqgħa forma ta' talb u ġie l-Patrijarka Ortodoss Bartilmew ta' Kostantinopli li għamel diskors rikonċiljattiv hafna: meta se naslu biex din l-imbierka Kristjanità naghmluha wahda. Kien diskors sabih hafna; rikonċiljattiv.

Kienet ukoll esperjenza ta' li qeghdin nixxerjaw, jiġifieri kulhadd kellu ċ-ċans jipprenota biex imbagħad ikun jista' jtkellem. Jien ukoll għamilt il-prezentazzjoni tiegħi. Fiha għidt li jrid ikun hemm trasformazzjoni minn dik li hija r-realtà tal-Knisja li nafu ahna, ta' tletin jew erbghin sena ilu, għar-realtà li kienet fl-ewwel żminijiet tal-Knisja. Fi ftit kliem kienet realtà li ma kenitx tibza' min-numri. Kienu ftit. Id-dinja kienet barra u ma beżgħux minnha. U Knisja li ma kenitx tibza' mill-kultura, dik Rumana, li ma kenitx taqbel ma' dik li kienu qed jippruvaw iwasslu, imma xorta kellhom il-kuraġġ li jwassluh.

Mument li impressjonani kien meta l-Papa ried jintervjeni, u meta thabbar li kien se jtkellem il-President tal-Assemblea, il-Papa qal: 'Le, jiena se nitkellem bhala wiehed minnkom. Se nitkellem bhala Ratzinger'. U qal l-opinjoni tiegħu.

Il-Kelma ta' Alla

It-tema prinċipali ta' dan is-Sinodu niġborha fi ftit kliem. It-tema kienet il-Kelma ta' Alla; Alla jrid ikellem lill-bniedem. Din il-Kelma f'xi mument saret ktieb, għaliex inkitbet dik li ahna nghidulha il-Bibbja. Imma r-religjon tagħna mhijiex religjon tal-ktieb, għax dik inkitbet wara li sehhet. Jiġifieri Ġesù l-ewwel għex, kien il-vuċi, u kien wara li miet li mbagħad kitbu. Jiġifieri l-ewwel kienet il-vuċi qabel ma kienet il-kelma.

Ir-rwol tagħna llum hu li dak il-ktieb nerġgħu naghmluh kelma; fis-sens li niġbru għewwa fija, naqrah, imma naghmlu li jghix illum, mhux elfejn sena ilu.

Fil-messaġġ li hareg fl-ahhar tas-Sinodu kien hemm erba' temi prinċipali.

Il-Kelma ta' Alla trid tkun l-ewwelnett vuċi; Alla li għadu jkellimna; Alla li jkellimna fil-Holqien; Alla li jkellimni meta jien inkun għaddej minn mument sabih jew ikrah ta' hajti; vuċi li rrid nkompli nismaghha.

It-tieni, il-Kelma ta' Alla hija wiċċ. Ghax ma' kelma kif tista' taghmel *relationship*? Ma' xi hadd; u dan ix-xi hadd hu l-wiċċ: Kristu. Allura trid tkun taf il-Vangelu: Kristu x ghamel; Kristu x'ma ghamilx; x'ried; xi xtaq.

It-tielet, il-Kelma trid tkun dar; irid ikollha dar fejn tista' tixxerjaha. Din hi l-knisja. U l-Kelma ta' Alla hija toroq; toroq ghax trid tmur twassalha; ma tiqafx ġod-dar, imma trid tipprova dik il-Kelma twassalha.

Tiftakruha dik il-parabbola ta' dak li mar jizra' u beda jitfa' f'hafna postijiet? Kien hemm isqof Afrikan li qal li meta qalha l-ewwel darba din il-parabbola, kien hemm wiehed rahhal u qallu: 'Dak il-wiehed li jizra' kien għażżien, għaliex jien nipprepara l-art, imbagħad immur niżra', mhux bhal dak - jifgħha kullimkien.' Allura r-riflessjoni kienet li Alla l-Imbierak ma jiddejjaxx jahli ż-żerriegħa; mhux l-ewwel jippreparaha, imma jahli u jara fejn taqbad.

Nagħti ftit esperjenzi personali:

X'għandha taghmel il-Kelma ta' Alla: Kien hemm isqof mill-Messiku li qal li l-Indios tal- Messiku, meta rċevew il-Kelma, wiehed minnhom qallu, "Il-Kelma ta' Alla għallmitni ngħolli rasi"; għax tagħtu d-dinjità.

It-tieni, il-familja: Kien hemm Isqof mit-Tajlandja li qal li, meta għaddew minn mument ta' persekuzzjoni, dak li żammhom lil dawk in-nies - la setgħu jiltaqgħu, la kellhom kotba, ma kellhom xejn – kien biss dak li rċevew mingħand il-ġenituri tagħhom bhala talb, bhala siltiet żgħar tal-Kelma ta' Alla li żammhom għal hafna snin: l-importanza tal-familja.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

It-tielet, kien hemm hafna insidenza fuq il-gruppi żgħar, b' mod speċjali l-Afrika u l-Asja. Per eżempju kien hemm isqof mis-Sri Lanka qal li hemmhekk għandhom elf grupp immexxi minn elf u hames mitt katekist li ġew iffurmati mill-Kelma ta' Alla.

Bhala Knisja hemm xift. Ahna qabel konna nitkellmu dwar pastorali Biblika; jiġifieri l-Knisja tibqa' miexja, imma mbagħad tipprova tagħmel il-Bibbja, tipprova tmexxi l-Bibbja. Issa l-kontra: Il-Bibbja li trid issir pastorali. Jiġifieri Katekisti, ahna s-saċerdoti fil-formazzjoni tagħna, irridu nibdew billi nkunu nafu l-Kelma ta' Alla u mbagħad naghmluha Knisja llum. Imma minnha trid tibda. Anke l-Katekiżmu, jekk qed tghallem il-katekiżmu jrid ikollok bażi kbira tal-Kelma ta' Alla.

Ir-raba' haġa hija ż-żgħażaġh. Kellna l-esperjenza ta' dak li huwa l-pirjol ta' Taize'. Qalilna dwar kemm imorru żgħażaġh hemmhekk. Qal li l-forma kif jagħtuha huma hija li jagħzlu siltiet żgħar, jagħzlu wkoll salmi li jkunu repetuti, 'inhallulhom ftit mumentu ta' skiet, imbagħad fl-ahħar naghmlu s-salib, biex ikun hemm xi haġa viżibbli, u jagħtu dik l-esperjenza spiritwali'.

L-ahħar haġa: Ahna, bhala Insara, il-Kelma ta' Alla trid tkun mhux biss formattiva, imma trid tkun performattiva. Performattiva jfisser trid tohrog xi haġa minni. Hawnhekk għandek l-għaqda mas-Sagramenti, b' mod speċjali mal-Ewkaristija.

Nagħlaq b'din l-esperjenza: Kien hemm wiehed li ikkonverta minn wiehed mill-movimenti nsara mhux kattoliċi, li meta tkellem dwar għaliex ikkonverta qal li waqt li qabel kellhom il-Kelma ta' Alla, issa 'għandna wkoll lil Alla tal-Kelma fl-Ewkaristija'. Jiġifieri qabel kellu xi haġa nieqsa. Qal li meta kien fil-grupp kellhom il-Kelma, kellhom il-Bibbja, bħalma għandna ahna. Meta skopra l-fidi tagħna mhux biss għandu l-Kelma ta' Alla imma għandu Alla li hu preżenti fl-Ewkaristija."

Sena Pawlina

Fil-Konferenza Stampa, Mons. Charles Cordina, Segretarju Pastoralu ta' wkoll tagħrif dwar l-inizjattivi li twettqu digà u li qed ikomplu jsiru fl-okkażjoni tas-Sena Pawlina 2008-2009.

Dawn l-inizjattivi jinkludu diversi pubblikazzjonijiet kemm f'Malta kif ukoll f'Għawdex, u minn Ordnijiet Reliġjużi. Hemm kotba dwar San Pawl li ġew tradotti fil-Malti u ġew ippubblikati, inkitbu bosta artikoli f'hafna rivisti, u ġew stampati għadd kbir u varju ta' posters, santi u *bookmarks*.

Inizjattivi prinċipali ohrajn huma dawn:

- Is-Socjetà tal-MUSEUM hejjiet DVD li qed jintuza f'laqgħat ta' formazzjoni dwar it-tagħlim ta' San Pawl. L-istess Socjetà organizzat ukoll 39 ġimgħa ta' tagħlim f'39 parroċċa, kif ukoll numru ta' irtiri spiritwali. Qed ihejju wkoll *musical* għat-tfal.
- Minn Ottubru 2008 sa Marzu 2009 qed isir kors ta' laqgħat darba fil-ġimgħa, fl-Istitut Kattoliku, Floriana, dwar San Pawl.
- F'Għawdex inbdiet Missjoni Djoċesana b'laqgħat ta' formazzjoni bbażati fuq it-tagħlim ta' San Pawl.
- Ordnijiet Reliġjużi organizzaw u qed ikomplu jorganizzaw laqgħat ta' katekeżi.
- Saru żewġ settijiet ta' kwizz għat-tfal.
- Tagħlim ta' formazzjoni dwar San Pawl u t-tagħlim tiegħu qed isir ukoll fi programmi tar-radju maħsubin apposta jew permezz ta' *slots* fi programmi regolari.
- Din il-ġimgħa se tibda wirja ta' ikoni fiċ-Ċentru Animazzjoni u Komunikazzjoni (ĊAK), f'Birkirkara.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

- Hareġ film Malti dwar San Pawl li qed jintwera f'ċinema fil-belt Valletta.
- Il-Kumitat Ċentrali tas-Sena Pawlina hejja esibizzjoni dwar San Pawl li qed iddur il-parroċi.

Fost l-inizjattivi li qed jiġu mhejjija għall-gejjieni hemm celebrazzjoni kateketika fil-knejjes tal-belt Valletta, mibnija fuq l-Ittri ta' San Pawl. F'kull knisja se jkun hemm esperjenza żgħira ta' drama fuq Ittra ta' San Pawl waqt li saċerdot jagħmel preżentazzjoni qasira ta' katekezi. Fil-Knisja ta' San Pawl Nawfragu, fejn ikun hemm l-Isqfijiet, issir Litugija ta' talb. Dan se jkun nhar il-Hadd, 8 ta' Frar, jumejn qabel il-Festa ta' San Pawl Nawfragu, mit-3.00pm sas-7.00pm u n-nies ikunu jistgħu jmorru minn knisja għal oħra.

F'Mejju li ġej se jsir ukoll, għall-ewwel darba, Oratorju miktub minn Mro. Carlo Diacono fuq San Pawl. Il-preżentazzjoni se ssir fil-KonKattidral ta' San Ġwann.

Fil-Konferenza Stampa, ir-rappreżentanti tal-media setgħu jaraw is-sett ta' sitt *banners* dwar il-hajja u t-tagħlim tal-Appostlu San Pawl li qed jiġu esibiti f'diversi parroċi f'Malta u Ghawdex. Il-*banners* juru l-martirju ta' San Stiefnu, il-konverżjoni ta' San Pawl, id-dehra misterjuża ta' San Pawl, il-vjaġġi ta' San Pawl, San Pawl f'Malta, u l-martirju ta' San Pawl. Kull sett ta' *banners* idum ġimghatejn f'parroċa biex hekk tinghata opportunità lis-saċerdoti tal-parroċa biex jirreferu għalihom fil-katekezi tagħhom.

29 ta' Ottubru 2008

Il-Kurja tal-Arcisqof fil-Festa tal-Qaddisin Kollha

L-uffiċċji kollha tal-Kurja tal-Arcisqof (Floriana), inkluż l-Uffiċċju taż-Żwigijiet, kif ukoll l-uffiċċji tat-Tribunal Ekkleżjastiku (Valletta) se jkunu maghluqin għall-pubbliku nhar is-Sibt, l-1 ta' Novembru, Festa tal-Qaddisin kollha.

28 ta' Ottubru 2008

Ordinazzjoni ta' Tmien Djakni Ġodda

Mons. Arcisqof Pawl Cremona O.P. nhar il-Ġimgħa, 31 ta' Ottubru 2008, fis-6.30pm se jmexxi Konċelebrazzjoni, fil-Knisja Parrokkjali ta' Haż-Żabbar, li fiha se jordna bħala djakni lil Bro. David Borg OFM Conv, Nicholas J. Doublet (Birkirkara – Sant'Elena), Bro. Victor Paul Farrugia O.Carm, Bro. Daniel Galea O.Carm, Keith Scicluna (Żabbar), Luke Seguna (Tarxien), Andrea Zaffarese (Attard) u Ronnie Zammit (Attard).

Permezz ta' l-Ordinazzjoni tad-Djakonot, id-djakni l-ġodda jirċievu l-Ordni Sagri li jagħmilhom xebh ma' Ġesu' Kristu, li ried ikun 'djaknu', jiġifieri qaddej ta' kulhadd.

Id-dmirijiet tad-djaknu huma li jassisti lill-Isqof u lis-sacerdoti fiċ-ċelebrazzjoni tal-misteri qaddisa, l-aktar ta' l-Ewkaristija, li jamministra s-sagrament tal-Magħmudija, jassisti għaž-żwieġ u jbierku, ixandar l-Evangġelu u jipriedkah, li jmexxi l-funerali, u fuq kollox li jiddedika hajtu għal kull qadi ta' mhabba.

Il-Komunita' tas-Seminarju qed thegġegħ lil kulhadd biex jitlob għal dawn id-Djakni ġodda, u biex il-Mulej ikompli jsejjah aktar zghazagh biex jimxu warajh fil-hajja sacerdotali u reliġuża.

24 ta' Ottubru 2008

Seminars dwar il-Mara bhala Don ta' Alla

Il-Kumitat li Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P. hatar bl-inkarigu li jorganizza attivitajiet biex jifakkaw l-20 anniversarju ta' l-Ittra Apostolika *Mulieris Dignitatem* li l-Papa Ġwanni Pawlu II hareġ fl-1988 dwar id-dinjità u l-vokazzjoni tal-mara, qed jorganizza tliet seminars bit-tema: 'Nghix ta' Nisrani illum – Niskopru l-mara bhala don ta' Alla'.

Is-seminars se jsiru flimkien mal-Istitut Formazzjoni Pastorali u se jkunu presjeduti minn Marselle Delicata, Chairperson tal-Kumitat Organizzattiv. Kull

L-ewwe seminar se jsir nhar il-Ġimgħa, 7 ta' Novembru, fl-Istitut Kattoliku, Floriana, fis-7.00pm. Is-sugġett ikun: 'Niskopru l-Mara bhala Don ta' Alla fid-dinja tax-xogħol'. Ikun hemm żewġ taħditiet: 'Il-Mara fuq il-post tax-xogħol', minn Antoinette Caruana; 'Ir-raġel bhala għajnuma u appoġġ għall-mara li taħdem', minn Vincent Grech, li se jkun akkumpanjat minn martu, Mary Lourdes

It-tieni seminar se jsir nhar il-Ġimgħa, 14 ta' Novembru, fl-Istitut Kattoliku, Floriana, fis-7.00pm. Is-sugġett ikun: 'Niskopru l-Mara bhala Don ta' Alla fil-qasam tat-tmexxija'. Ikun hemm żewġ taħditiet: 'Il-Mara fi rwol ta' tmexxija', minn Lara Tonna; 'Il-Mara, strument ta' paċi u ġustizzja', mill-Maġistrat Dr. Doreen Clarke.

It-tielet seminar se jsir nhar l-Erbgħa, 19 ta' Novembru, fl-Iskola Santa Monika, Gżira, fis-7.00pm. Is-sugġett ikun: 'Niskopru l-Mara bhala Don ta' Alla fil-Familja u s-Socjetà'. Ikun hemm żewġ taħditiet: 'Ġenituri flimkien, trobbija flimkien', minn Antoinette u Claudio Laferla; 'Ix-Xebba u l-kontribut tagħha lejn is-socjetà', minn Maria Attard.

L-ghelug tat-tielet u l-ahhar seminar isir minn Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P.

31 ta' Ottubru 2008

L-Arcisqof dwar il-Mara fis-Socjeta

F'intervent dwar il-mara fis-socjeta, Mons. Arcisqof Pawl Cremona O.P. tkellem dwar kif in-nisa ta' llum gustament jippretendu li jigu rikonoxxuti ahjar l-identita, l-abilita, il-missjoni u r-responsabbilita tagghom.

Mons. Arcisqof kien qed jitkellem f'gheluq it-tielet u l-ahhar seminar bit-tema: 'Nghix ta' Nisrani llum – Niskopru l-mara bhala don ta' Alla', organizzati minn Kunitat mahtur minnu bl-inkarigu li jorganizza attivitajiet biex jifakkar l-20 anniversarju ta' l-Ittra Apostolika *Mulieris Dignitatem*, li l-Papa Gwanni Pawlu II hareg fl-1988 dwar id-dinjita u l-vokazzjoni tal-mara.

Dawl ghal kull nisrani

Fl-intervent tieghu, Mons. Arcisqof qal:

“L-ewwelnett, nixtieq niringrazzjakom talli laqqajtu dan is-seminar dwar il-mara fis-socjeta taghna. Huwa importanti ghaliex dejjem iktar il-Kelma ta' Alla, li hija dawl ghal kull nisrani fuq il-valuri, trid tiltaqa' u timxi mal-mixja kulturali tas-socjeta, ghall-gid komuni tas-socjeta u tal-membri kollha li jiffurmawha. B'hekk Alla, li fil-Kelma tieghu johrog l-gherf, u li ta d-dehen naturali tal-bniedem biex imexxi 'l quddiem is-socjeta, jahdmu flimkien.

“Nahseb li din is-sitwazzjoni tigi deskritta b'mod tajjeb fl-Ezortazzjoni Appostolika *Christifideles Laici*: ‘Biex tigi zgurata l-prezenza li jisthoqqilha l-mara fil-Knisja u fis-socjeta, jenhtieg li jkun hemm gharfien iktar fil-fond u aktar ezatt tal-pedament antropologiku tal-qaghda tar-raġel u tal-mara, qaghda li turi b'mod ezatt l-identita tal-mara bhala persuna fir-relazzjoni taghha mar-raġel, identita li taghzilha minnu u fl-istess hin turi li l-mara u r-raġel jehtiegu lil xulxin ghal kollox, u dan mhux biss dwar kif ghandhom jaqdu dmirijethom u dwar dak li ghandhom jaghmlu skont in-natura proprja tagghom, imma wkoll, u dan iktar fil-fond dwar dak li ghandu x'jaqsam mal-istess struttura tagghom u mat-tifsir tagghom bhala persuni' (1989: n.50).

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

“Nahseb li dokument iehor tal-Knisja jaghtina dawl iehor kif inharsu lejn din ir-realtà:

- Id-dinjità tal-mara hija sinjal tal-imhabba tenera tal-Mulej lejna fid-dedikazzjoni taghha;
- Iżda dan irid jiġi rifless fl-istqarrijiet tan-nisa llum: in-nisa “gustament jippretendu li jiġu rikonoxxuti ahjar l-identità, l-abilità, il-missjoni u responsabbiltà taghhom”. L-irġiel m'għandhomx jiehdu dan bhala theddida iżda bhala għajjnuna għalihom: “*is-self-awareness* taghhom tgħin lill-irġiel biex jaghtu harsa ġdida lejn il-mod kif huma jharsu lejn l-affarijiet, il-mod kif iharsu lejhom infushom, fejn ipogġu lilhom infushom fl-istorja, u kif jinterpretawha, u l-mod li jorganizzaw il-hajja soċjali, politika, ekonomika, reliġjuża u ekkleżjastika.” Dan il-feminizmu ġdid irid ineħhi t-tentazzjoni li jkun imitazzjoni biss tad-dominazzjoni tar-raġel.
- Għalhekk il-bżonn ‘li jithalla spazju biex jiehdum sehem in-nisa – anke fil-proċess ta’ tehid ta’ deċiżjonijiet’ (*Vita Consacrata*, 25 ta’ Marzu, 1996: nn 57,58).

“Nawgura riflessjoni dejjem iktar profonda fuq din il-preżenza tal-mara fis-soċjetà u l-Knisja taghna bid-dinjità speċifika kollha taghha.”

Tliet seminars

Is-seminars saru flimkien mal-Istitut Formazzjoni Pastoralu u kienu presjeduti minn Marselle Delicata, Chairperson tal-Kumitat Organizzattiv.

L-ewwel seminar sar nhar il-Ġimgħa, 7 ta’ Novembru, fl-Istitut Kattoliku, Floriana. Is-sugġett kien: ‘Niskopru l-Mara bhala Don ta’ Alla fid-dinja tax-xogħol’. Kien hemm żewġ taħditiet: ‘Il-Mara fuq il-post tax-xogħol’, minn Antoinette Caruana; ‘Ir-raġel bhala għajjnuna u appoġġ għall-mara li taħdem’, minn Vincent Grech, li kien akkumpanjat minn martu, Mary Lourdes

STQARRIJET OHRA MILL-KURJA

It-tieni seminar sar nhar il-Ġimgħa, 14 ta' Novembru, fl-Istitut Kattoliku, Floriana. Is-sugġett kien: 'Niskopru l-Mara bhala Don ta' Alla fil-qasam tat-tmexxija'. Kien hemm żewġ taħditiet: 'Il-Mara fi rwol ta' tmexxija', minn Lara Tonna; 'Il-Mara, strument ta' paċi u ġustizzja', mill-Maġistrat Dr. Doreen Clarke.

It-tielet seminar sar nhar l-Erbgħa, 19 ta' Novembru, fl-Iskola Santa Monika, Gżira. Is-sugġett kien: 'Niskopru l-Mara bhala Don ta' Alla fil-Familja u s-SocjetàĊ'. Kien hemm żewġ taħditiet: 'Genituri flimkien, trobbija flimkien', minn Antoinette u Claudio Laferla; 'Ix-Xebba u l-kontribut tagħha lejn is-socjetà', minn Maria Attard. Imbagħad sar l-indirizz ta' għeluq minn Mons. Arcisqof.

21 ta' Novembru 2008

Festa ta' Kristu Sultan 2008

Fil-Festa ta' Kristu Sultan ta' din is-sena, il-Knisja f'Malta qed tistieden lill-membri kollha tagħha biex jirriflettu fuq it-tema: "Ġibu ruhkom kif jixraq lill-Evangelju ta' Kristu" (Fil. 1:27). Il-motto ntagħzel mill-Kumitat Sena Pawlina 2008-2009. L-attivitajiet ta' l-okkazjoni se jkunu tlieta.

Il-Ġimgħa, 21 ta' Novembru, fis-7.30pm, issir laqgħa għall-adolexxenti fiċ-Ċentru Pastoral tal-Parroċċa ta' San Sebastjan, Hal Qormi.

Il-Hadd, 23 ta' Novembru, fl-4.00pm issir Manifestazzjoni Djocesana quddiem il-Knisja Parrokkjali ta' Hal Safi. Il-programm jinkludi *feature*, diskors minn Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P., u Ċelebrazzjoni Ewkaristika. Fis-6.30pm tibda Quddiesa fil-Knisja Parrokkjali ta' Hal Safi.

14 ta' Novembru 2008

Kappillan ġdid għall-Parroċċa San Gejtanu, Hamrun

Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P. innomina lil Dun Henry Balzan bhala Kappillan tal-Parroċċa San Gejtanu, Hamrun.

Dun Henry, li huwa mill-Hamrun, tweled fl-1 ta' Novembru 1963 u ġie ordnat saċerdot fl-1991. L-ewwel servizz tiegħu kien bhala Viċi-Parroku fl-Imsida.

F'Novembru 1995 Dun Henry mar Copiapo, iċ-Ċile, fejn hadem f'diversi parroċċi. Huwa rritorna Malta f'Jannar 2008. Fix-xhur li għaddew ta servizz pastorali fil-Parroċċa ta' Haż-Żabbar.

18 ta' Novembru 2008

Diploma fl-Istudji ta' Kawżi dwar Żwieġ fil-Knisja

Sebgha u erbghin (47) persuna, l-iżjed Avukati gradwati fil-Liġi, li temmew b'suċċess il-Kors ta' Diploma fl-Istudji dwar Kawżi ta' Żwieġ Kanoniku, Ġurisprudenza u Proċedura, se jirċievu d-Diploma tagħhom f'ċerimonja li se ssir nhar it-Tlieta, 25 ta' Novembru 2008, fis-6.00pm, fil-Palazz tal-Arċisqof, Valletta.

Dan il-Kors inbeda mill-Konferenza Episkopali Maltija, taht l-awspiċi u d-direzzjoni tat-Tribunal Metropolitan. L-ewwel Kors beda fl-1994. Din hija s-sitt darba li l-Konferenza Episkopali qed tagħmel iċ-ċerimonja tal-Preżentazzjoni ta' Diploma lil parteċipanti fil-Kors 2006-2008 li temmewh b'suċċess.

Fl-istess ċerimonja, li se tkun presjeduta minn Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P., barra li jitqassmu d-diplomi, numru mill-Avukati li se jirċievu d-Diploma se se jiehdu wkoll il-ġurament biex ikunu awtorizzati jassistu fil-kawżi quddiem it-Tribunali Ekkleżjastiċi.

Għal din l-okkażjoni, it-Tribunal Ekkleżjastiku stieden lil Monsinjur Joaquín Llobell, Professur fil-Liġi Proċesswali Kanonika, fl-Universit Pontifiċja tas-Santa Croce, Ruma, biex jagħti taħdita dwar "L-identit tal-fatti li jirrendu żwieġ null fid-deċiżjonijiet ekwivalentement konformi (Istr. «*Dignitas connubii*» art. 291 § 2)".

21 ta' Novembru 2008

Kummissjoni tal-Knisja ghat-Tfal u Kunsill tat-Tfal magħżul minn Tfal mill-Parroċċi Kollha

Fil-Knisja f'Malta twaqqfu Kummissjoni ghat-Tfal u Kunsill tat-Tfal. Il-Kummissjoni ghat-Tfal hija magħmula minn erba' adulti mmexxija minn Delegata tal-Arċisqof, waqt li l-Kunsill tat-Tfal se jkun magħmul minn 16-il tifel u tifla magħżulin minn tfal mill-parroċċi kollha, li magħhom se jkun hemm ukoll tmint itfal ohra li jagħtu l-kontribut tagħhom fl-attivitajiet li jiġu organizzati. Il-pjan hu li jkun hemm laqgħat darba fix-xahar bejn il-Kummissjoni ghat-Tfal u l-Kunsill tat-Tfal.

L-inizjattiva tnediet illum, is-Sibt, 22 ta' Novembru 2008, waqt Assemblea tat-Tfal li saret fl-okkażjoni ta' Jum it-Tfal u taċ-ċelebrazzjoni tal-Festa ta' Kristu Sultan, fl-Iskola Santa Monika, Gżira.

Fl-Assemblea, li kienet tinkludi Quddiesa ċelebrata minn Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P., hadu sehem tifla u tifel bejn it-tmienja u t-12-il sena, minn kull waħda mis-70 parroċċa ta' Malta.

Nisrani ahjar ikun ċittadin ahjar

Meta tkellem mal-gurnalisti dwar l-inizjattiva, Mons. Arċisqof qal li l-kontribut tal-Kummissjoni ghat-Tfal u l-Kunsill tat-Tfal għandu żewġ livelli: "Huwa livell ta' Knisja għaliex lil dawn it-tfal se nghinuhom biex bil-mod il-mod jikbru b'mod li l-Kelma ta' Alla tkun f'qalbhom; u nafu li jekk wiehed ikun nisrani ahjar se jkun ċittadin ahjar".

Mons. Cremona qal li jekk flimkien ma' dak li t-tfal jirċievu fil-familja u fl-iskola, ikollhom ukoll l-għajnuna fil-Knisja biex it-tfal jitrawmu b'mod li jkollhom sens ta' komunità li qed tikber proprju fil-Kelma ta' Alla, dan ukoll ikun kontribut li l-Knisja tagħti lis-soċjetà Maltija, "halli dawk il-valuri li għallimna Ġesù – l-imhabba, solidarjetà, ġustizzja – nitrawmu fihom mindu nkunu żghar u mbagħad neżerċitawhom iktar 'il quddiem, iktar bil-qawwa".

Nisrani li jemmen fil-valuri ta' Kristu u jiġi mrawwem fihom – valuri fejn it-tfal jiltaqghu flimkien, ikunu kapaċi jhobbu lil xulxin, kapaċi

jtkellmu fuq affarijiet sbieh ma' xulxin - dan se jkun ukoll kontribut u investment kbir għas-soċjetà Maltija. “Jekk ikollha dan it-timbru se tkun soċjetà ahjar.”

Mons. Arċisqof sejjah ir-rwol tat-tfal fil-Kunsill tat-Tfal bhala importanti hafna. Mons. Cremona spjega: “Ahna waqqafna Kummissjoni għat-Tfal li hija maghmula minn erba' persuni adulti. Imma magħhom se jkollhom Kunsill tat-Tfal. Jiġifieri din il-Kummissjoni ma taghmilx l-affarijiet hi, imma hija trid titkellem ukoll mat-tfal biex tara ftit id-dwal li jagħtu t-tfal”.

“Il-mod – ha ngħid hekk – iktar sempliċi kif it-tfal jifhmu l-affarijiet se jkun ta' għajjnuna kbira għalina biex inwasslu l-messaġġ totali. Ahna l-messaġġ tagħna se jkun fuq livelli differenti. Se jkun fuq livell ta' Knisja, jiġifieri l-mod kif il-Knisja tkun iktar qrib it-tfal u t-tfal jifhmu iktar dak li hemm fil-Knisja u madwarhom, imma mbagħad il-Kummissjoni trid tidhol ukoll f'relazzjoni ma' dawk kollha li qegħdin jaħdmu favur it-tfal”.

Mons. Arċisqof qal li kemm fuq livell ta' tfal, ta' adolexxenti u ta' zghazagh hemm qawwa ta' kreattività. “Jekk jirnexxilna nagħtuhom il-qawwa biex huma juruna dak li jagħmel sens għalihom, nahseb li kemm il-Knisja u kemm is-soċjetà għandna x'nirbhu”.

L-inkarigu tal-Kummissjoni

Il-Kummissjoni għat-Tfal se tkun immexxija mis-Sinjorina Elizabeth Pisani, bhala Delegata tal-Arċisqof. It-tliet persuni adulti magħżulin biex jgħinu lis-Sinjorina Pisani fis-servizz tagħha bhala Delegata huma Sr. Anna Sammut OSA, is-Sinjura Philippa Buhagiar u s-Sur Maurizio Salerno.

Il-Kunsill tat-Tfal ikun għal tliet snin.

Il-Kummissjoni għat-Tfal se jkollha l-inkarigu li tara li fil-Knisja u fis-soċjet jingħata każ ta' dak li għandhom xi jgħidu t-tfal; tara li fil-Knisja t-tfal jagħtu sehemhom u tiehu parir dwar dak li jsir għalihom; tghaqqad flimkien lil dawk li jaħdmu mat-tfal; tghin lit-tfal jikbru b'valuri nsara.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Il-Kummissjoni trid ukoll tara li f'kull parroċċa jkun hemm Kummissjoni Tfal; tara li permezz tal-Kunsill magħmul mit-tfal jinghataw l-opportunit li jesprimu hsibijiethom; tgħin lill-kappillani sabiex it-tfal jiehdu sehem aktar fil-parroċċa; tagħmel riċerka dwar sitwazzjonijiet li t-tfal isibu ruhhom fihom; issemma' lehinha f'isem it-tfal dwar sugġetti li jolqtu lilhom; iżzomm kuntatt ma' għaqdiet fil-Knisja u fis-soċjet li jiehdu interess fit-tfal; tara li t-tagħlim li hierēg mill-Knisja jkun jista' jiftiehem mit-tfal; tressaq sugġerimenti lill-Arċisqof dwar x'għandu jsir fil-Knisja favur it-tfal.

22 ta' Novembru 2008

Ir-Rapport Finanzjarju Pastoralu tal-Arċisqof għas-Sena 2007

Ir-Rapport Finanzjarju Pastoralu tal-Arċidjoċesi ta' Malta għas-Sena 2007 għe pprezentat f'Konferenza Stampa li saret fil-Kurja tal-Arċisqof, Florianana, il-Ġimgħa, 28 ta' Novembru 2008. Indirizzaw il-Konferenza Stampa Mons. Charles Cordina, Segretarju Pastoralu, Mons. Anton Portelli, Segretarju Amministrattiv u s-Sur Robert Agius, Kontrollur Finanzjarju. Dan li ġej hu t-test tar-Rapport:

Is-Sinodu Djoċesan (1999-2003) offra lill-Knisja f'Malta sfida fejn riedet "tgharbel lilha nfnisha, il-pastoralu tagħha, u l-metodi li tuża, biex kull persuna, f'kull sitwazzjoni tal-hajja u f'kull sitwazzjoni morali, thoss li hija milqugħa u meghjuna. Dan għandu jsir ukoll f'forum ta' pastoralu ta' diversi oqsma speċjalizzati" (Kultura Soċjetà Knisja, 9).

Huwa għalhekk li, f'dawn l-aħhar snin, fid-dawl ta' żewġ pjani pastorali (2005-2006, 2007-2008) li harġet, il-Knisja f'Malta hasset il-htieġa li ssahħah il-hidma pastorali tagħha b'inizjattivi ġodda, b'tishih fis-servizzi tagħha, b'impenn fil-formazzjoni tal-operaturi pastorali tagħha, bit-twaqqif u t-tishih tal-istrutturi pastorali tagħha, u bl-irrangar għaž-żminijiet ta' l-lum tal-postijiet kemm tal-kult, kif ukoll taċ-ċentri pastorali.

Dan kien, għadu u jibqa' jfisser spejjeż ġodda biex tirrangja l-qadim u tohloq il-ġdid. Ghalkemm matul is-snin naraw li żdiedu l-offerti tal-insara Maltin, li huma jagħtu b'generozità kbira, jibqa' l-fatt li żdiedu wkoll l-ispejjeż biex il-Knisja f'Malta żżomm u ssostni l-operat pastorali tagħha.

Iż-żieda fl-ispejjeż

Fis-sena 2007 kellna żieda fl-ispejjeż ta' pagi għall-impjegati. Din iż-żieda għet minhabba li żdied in-numru tal-impjegati mal-Arċidjoċesi. Fil-fatt, issa hemm 829 impjegat lajk, barra l-259 saċerdot li wkoll jiehdur remunerazzjoni mid-djoċesi. Dan ifisser żieda ta' 42 impjegat ġdid mis-sena ta' qabel.

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Kien hemm żieda wkoll fl-ispejjeż ta' xoghlijiet u tiswijiet. Dawn l-ispejjeż żdiedu b'aktar minn nofs miljun Lira Maltija fuq is-sena ta' qabel.

Kien hemm żieda wkoll fl-ispejjeż tat-Tribunal Ekkleżjastiku. Kollox ma' kollox, it-Tribunal Ekkleżjastiku spiċċa s-sena 2007 b'telf ta' Lm124,284. Il-Knisja f'Malta qed tohroġ dawn il-flus hi stess biex taghti servizz tajjeb u kemm jista' jkun malajr lil min ikollu bżonn jersaq quddiem it-Tribunal Ekkleżjastiku f'sitwazzjoni personali xejn sabiha. Dan ifisser li l-Arċidjoċesi qed tissussidja kull kawża b'medja ta' kważi Lm1,500.

Jikbru s-sussidji

Fejn jidhlu s-sussidji li l-Arċidjoċesi qed tohroġ biex iżzomm parti mill-operat pastorali taghha, dawn żdiedu wkoll konsiderevolment. Fil-fatt, is-sussidji fis-sena 2007 kienu ta' Lm419,000, żieda ta' Lm121,000 fuq is-sena ta' qabel. Dawn is-sussidji marru l-aktar fid-Djar tal-Anzjani u tat-Tfal, u l-Media.

Ghad-Djar tal-Anzjani u tat-Tfal, Jar[u sussidji li jlahhqu Lm239,000.

Fejn tidjol il-media tal-Knisja, l-RTK ghamel telf ta' Lm58,000. Dan barra li nghatat donazzjoni ta' Lm14,000 ghal-*lift*, biex l-*istudios* tal-RTK isiru aċċessibbli ghall-persuni b'diżabilità. Dan ifisser telf ta' sitt elef lira (Lm6,000) aktar mis-sena ta' qabel.

Ta' min isemmi li ghalkemm l-RTK dejjem johroġ b'telf, mill-banda l-oħra kull sena jaghti kontribut fiż-żewġ kampanji li jorganizza b'riżq id-Dar tal-Providenza, l-Uffiċċju Ċentrali tad-Djar tat-Tfal, Taqsima Refuġjati, Dar tal-Kleru u Familji fil-Bżonn Ghawdxin. Fis-sena 2007 f'dawn il-kampanji ngabru aktar minn Lm200,000.

Il-gazzetta Il-Ġensillum kellha telf ta' Lm35,000, li huwa Lm11,000 anqas mis-sena ta' qabel. It-TV Unit kellu l-istess telf tas-sena ta' qabel, jiġifieri ta' Lm12,000.

Anki fejn tidhol il-hidma tal-katekezi, kellna zieda fl-ispejjeż amministrattivi, tant li kellna telf ta' Lm1,900, jiġifieri Lm600 iżjed mis-sena ta' qabel.

Entitajiet li marru tajjeb

L-uniċi entitajiet tal-Knisja li marru tajjeb kienu d-Dar tal-Providenza, il-parroċċi u l-Katidral.

Wara t-telf li kellha s-sena ta' qabel, l-amministrazzjoni tad-Dar tal-Providenza hadet hsieb li taghmel appelli għall-ġenerożità tal-poplu. Dawn taw riżultat pożittiv, tant li d-Dar kellha bilanċ favorevoli ta' Lm383,000. Dan għax waqt li l-ispejjeż żdiedu b'Lm59,000, kien hemm dhul ta' Lm455,000 aktar mis-sena ta' qabel.

Il-parroċċi u l-Katidral kellhom riżultati simili bħal tas-sena ta' qabel. Dan ġara l-aktar għaliex l-ispejjeż fuq xogħlijiet ta' tiswija u proġetti ohra kapitali, għalkemm żdiedu, baqgħu fuq livell relattivament baxx meta mqabbla mal-ispejjeż ta' dawn l-aħhar snin. Ir-riżultati pożittivi kienu miksuba wkoll minhabba zieda fin-numru ta' viżitaturi u fil-miżati tal-Mużew tal-Katidral tal-Imdina li kienet aktar minn Lm100,000.

Fejn jidhlu l-parroċċi kellna zieda fid-dhul permezz tal-ġbir u l-investimenti. Iż-zieda fil-ġbir kienet l-ewwel darba li sehhet mis-sena 2001. Dan huwa marbut ukoll mal-fatt li kien hemm zieda fix-xogħlijiet li saru f'diversi parroċċi u allura saru appelli għal donazzjonijiet aktar ġenerużi.

Fejn jidhol id-dhul mill-investimenti in generali kien hemm zieda ta' Lm177,000. Din iż-zieda kienet hafna minnha dovuta mill-arretrati ta' interessi li d-Djoċesi rċeviet fuq l-aġġustamenti tač-*Church Bonds*. Fl-2006 ma kienx hemm dan id-dhul. Meta wiehed inehhi dan l-effett tač-*Church Bonds*, id-dhul ikun anqas mis-sena 2006. Din is-sena, l-investimenti ntliaqtu hażin mir-rati tal-kambju tal-isterlina u d-dollaru fejn dawn iddagħjfu b'10% u bi 12% rispettivament.

Volontarjat imprezzabbli

Wiehed ikun qed jonqos, fi preżentazzjoni bhal din, jekk ma jsemmix il-fattur tal-volontarjat. Dan hu valur li ta' min isostnih għax minnu nniġfu jgħid li għad li jgħid għat-tishih tal-personalit  ta' kull individwu li joffri hin għall-gid ta' haddiehor. Dan iħalli effett tajjeb anki fis-soċjetà għas-sens ta' solidarjetà bejnietna.

Huwa kontribut kbir is-servizz li joffru volontarjament bosta persuni fid-diversi Segretarjati u Kummissjonijiet tal-Arċidjoċesi fejn dawn ikunu disponibbli biex jagħtu hinhom f'laqgħat fejn jinħmew l-ideat, jingħataw pariri, u ssir il-ħidma ta' ippanar u organizzazzjoni.

Huwa kontribut kbir ukoll is-servizz li joffru volontarjament bosta persuni f'ħidmiet pastorali konkreti fid-diversi parroċċi, bħalma huma t-tagħlim tal-katekiżmu lit-tfal u l-adolessenti, l-animazzjoni tal-quddies u s-sagramenti, l-għajjuna lil dawk li huma fil-bżonn, il-ħidma pastorali li ssir mal-anzjani, miżżewġin, żgħażaġh u tfal.

Huwa wkoll kontribut kbir is-servizz li joffru volontarjament bosta persuni f'għajjuna teknika, manwali, professjonali u f'xogħlijiet ta' qadi li bihom jaqsmu ma' haddiehor it-talenti li fdalhom il-Mulej.

Dan kollu jammonta għal hinijiet twal ta' volontarjat minn numru kbir ta' persuni li jagħmlu dan kollu mill-qalb għax iħossu li fuq l-eżempju tal-Mulej Ġes  għandhom joffru mill-hin tagħhom b'dan il-mod, minkejja l-impenji tagħhom fil-familja u fix-xogħol, li jridu jwettqu.

Huwa xieraq għalhekk li l-Knisja tkun rikonoxxenti għall-fiduċja li għandu l-poplu Malti fl-operat tagħha għall-gid tas-soċjet  Maltija stess. Din il-fiduċja l-poplu qed juriha b'mod ċar kemm bl-għotjiet ġenerużi ta' flus u ta' beni, kif ukoll b'firxa wiesgħa ta' servizzi volontarji imprezzabbli fejn tant nies joffru hafna hin flimkien ma' medda shiħa ta' esperjenzi u ħiliet. Il-futur, dwar dawk li huma prospetti finanzjarji, jinħass xi ftit imċajpar minħabba s-sitwazzjoni finanzjarja hażina li hawn fid-dinja bħalissa. Madankollu, il-Knisja f'Malta bħal dejjem għandha fiduċja kbira fil-ġenerożit  tal-poplu u fil-providenza ta' Alla.

28 ta' Novembru 2008

L-Arcisqof jipprezenta lid-Dar tal-Providenza €181,000 miġburin f'Kampanja tal-RTK

Mons. Arcisqof Pawl Cremona O.P. ipprezenta lil Dun Martin Micallef, Direttur tad-Dar tal-Providenza, is-somma ta' Euro 181,000 li ngabret bit-telefonati u messaġġi 'SMS' waqt l-*Open Day* li Radju RTK organizza fid-Dar tal-Providenza fl-ewwel jum tas-sena.

Mons. Arcisqof qal li din il-kampanja tal-RTK b'risq id-Dar tal-Providenza torbot flimkien żewġ uċuh hafna importanti tal-Knisja. L-ewwelnett hemm il-lehen tal-Knisja, u l-RTK huwa lehen ta' kulhadd imma b'mod speċjali jipprezenta f'dawl Kristjan dak kollu li jkun ghaddej. L-RTK f'dan diġà ghandu mpenn soċjali, ghax meta qed imexxi messaġġ favur il-persuna u l-familja huwa wkoll impenn soċjali. It-tieni haġa huwa l-wieċ soċjali, imma din id-darba materjali, ta' dik li hija r-realtà tal-Knisja. Il-Knisja f'Malta f'kull żmien thoss li l-Mulej bagħtha wkoll biex tgħin b'mod speċjali lil dawk li l-iktar ikunu fil-bżonn.

Persuni prezzjużi

Dwar ir-residenti fid-Dar tal-Providenza Mons. Arcisqof qal: "Ghalina huma prezzjużi għaliex għandna x-xbieha ta' Alla f'dehra li hija dgħajfa; dehra ta' persuna li nistghu nikkomparawh ma' dak li ġie Ġesù - ġie fqir, ġie mwarrab fil-post fejn twieled.

F'riferenza għal isem id-Dar tal-Providenza, Mons. Arcisqof qal li l-hsieb nistrani hu li meta hemm il-bżonn, tidhol il-providenza li tiġi għax ikun hemm min imexxi kampanja għal għajjnuna, min jisponsorja, min jagħti l-hin tiegħu f'volontarjat, u hafna nies li jkun lesti li jagħtu s-sehem tagħhom.

Mons. Cremona rringrazzja lil kull min ta sehmu fil-kampanja. Irringrazzja wkoll għal dak kollu li jsir fid-Dar tal-Providenza. "Xi whud forsi jahsbu li l-iktar li niftahru huwa bil-monumenti kbar tagħna. Nahseb li l-Knisja l-iktar li tiftahar hu li tkun tat is-sehem tagħha halli fejn hemm it-tbatija tkun tista' tidhol fin-nofs. Din hija preżenza speċjali."

BULLETTIN TA' L-ARĊIDJOĊESI

Dun Martin Micallef, id-Direttur tad-Dar tal-Providenza rringrazzja lill-RTK għall-Kampanja b'risq id-Dar tal-Providenza u lill-poplu Malti għat-twegiba ġeneruża tiegħu. Fr. Micallef qal li d-Dar tal-Providenza toffri dar residenzjali lil madwar 100 persuna b'diżabilità li għal xi raġuni jew ohra ma jkunux jistgħu jibqgħu jgħixu mal-familja naturali tagħhom. Qal ukoll li l-ispiza tad-Dar tal-Providenza fis-servizz tagħha tlahhaq madwar Euro 12,000 kull jum.

Is-Sur Michael Francalanza, General Manager tar-Radju RTK u tal-Media Centre Ltd. qal li Radju RTK jorganizza żewġ Kampanji filantropiċi għal żmien il-Milied u l-Ewwel tas-Sena. L-ewwel Kampanja tkun b'risq il-Familji fil-Bżonn. It-tieni Kampanja tkun b'risq id-Dar tal-Providenza.

Is-Sur Francalanza qal li l-Kampanja ta' din is-sena, li taħbat it-13-il edizzjoni, se tiġi mnedija nhar it-22 ta' Diċembru b'Konferenza Stampa li fiha l-gurnalisti jiġu mdawwrin mal-Kumpless tad-Dar tal-Providenza. Il-Kampanja tiftaħ uffiċjalment fit-30 ta' Diċembru fuq Radju RTK u tilhaq il-qofol tagħha fl-ewwel Jum tas-Sena l-Ġdida, permezz ta' *Open Day* li ssir fl-istess Dar. Dakinhar, il-pubbliku jiġi mistieden jasal sad-Dar tal-Providenza, fis-Siġġiewi fejn isiru *Guided Tours* biex dak li jkun ikun jista' jara l-hidma li titwettaq f'din id-Dar.

Fl-1 ta' Jannar issir trasmissjoni diretta fuq l-istazzjonijiet televiżivi. It-trasmissjoni tibda fid-9.00am b'Quddiesa mmexxija minn Dun Martin Micallef, id-Direttur tad-Dar. L-attività tissokta taht it-tinda li tintrama fil-parkeġġ, sa wara nofs-il-lejl. F'parti ohra tad-Dar isir *Auction Sale*.

Barra s-somma ta' Euro 181,000 miġbura mit-telefonati u l-SMSs, fil-Kampanja tal-bidu tas-sena 2008 għad-Dar tal-Providenza kienu ngabru wkoll Euro 304,000 f'donazzjonijiet tal-pubbliku fi flus. Din is-somma diġà nghatat lid-Dar tal-Providenza.

29 ta' Novembru 2008

Applikazzjoni ghad-Dhul fl-Iskejjel tal-Knisja

L-applikazzjonijiet ghad-dhul fl-iskejjel tal-Knisja f'Malta fil-klassijiet Kindergarten One, Kindergarten Two (Pregrade), u Year One fis-sena 2009 se jkunu f'centru wiehed: is-Segretarjat għall-Edukazzjoni, Kurja tal-Arcisqof, Floriana. Il-kriterji tal-għażla se jibqgħu kif kienu fl-ahhar snin, jiġifieri: ahwa fl-istess skola, tfal mid-Djar tal-Knisja, tlett itfal f'kull klassi fuq kriterju ta' familji bi bżonnijiet speċjali, u l-bqija bil-polza.

Skont is-sistema li giet introdotta fl-1995, għal kull tifel u tifla se ssir applikazzjoni wahda biss. F'din l-applikazzjoni, il-ġenituri jindikaw il-preferenzi tagħhom dwar f'liema skola jixtiequ jdaħħlu lil uliedhom. Wara t-tluġ tal-polza, it-tfal jitqegħdu fl-iskejjel skont l-ordni li jkunu telgħu, skont il-postijiet disponibbli f'kull skola u skont il-preferenza tal-ġenituri.

Il-formoli tal-applikazzjonijiet ikunu jistgħu jinkisbu mill-Kurja tal-Arcisqof, Floriana, bejn it-12 u t-14 ta' Jannar 2009.

Tfal li japplikaw biex jidhlu:

f'Kindergarten One iridu jkunu twieldu fis-sena 2006;

f'Kindergarten Two (Pregrade) iridu jkunu twieldu fis-sena 2005;

fil-Year One iridu jkunu twieldu fis-sena 2004.

Id-dati u l-hinijiet li fihom l-applikazzjonijiet ikunu jridu jiġu pprezentati, fil-Kurja tal-Arcisqof, Floriana, jkunu mnizzlin fuq l-istess formoli.

10 ta' Diċembru 2008

L-Arċisqof fi Żmien il-Milied u l-Ewwel tas-Sena

Il-funzjonijiet reliġjużi li Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P. se jmxxi fl-okkażjoni tal-Milied jibdew fil-Lejl tal-Milied, meta Mons. Cremona jiċċelebra Quddiesa Stazzjonali Konċelebrata, fil-Katidral, l-Imdina. Il-funzjoni tibda fil-11.00pm. Il-Quddiesa mill-Arċisqof tkun f'nofs il-lejl.

Nhar il-Milied, Mons. Arċisqof imexxi Quddiesa Stazzjonali Konċelebrata fil-KonKatidral ta' San Ġwann, fid-9.15am.

Il-Hadd, 28 ta' Diċembru, mid-9.00am sal-11.30am, Mons. Arċisqof se jkun fil-Palazz tal-Arċisqof, Valletta, biex jilqa' lil kull min ikun jixtieq iżuru personalment biex jagħtih l-awguri ta' żmien il-Milied u l-bidu ta' Sena Ġdida. Mons. Arċisqof ikun akkompanjat minn Mons. Ġużeppi Mercieca, Arċisqof Emeritus.

Fil-31 ta' Diċembru, Mons. Arċisqof imexxi l-Konċelebrazzjoni ta' Jum il-Paċi 2009, li ssir fil-KonKatidral, fil-5.30pm. Jitkanta t-Te Deum. Jum il-Paċi jiġi ċċelebrat fl-Ewwel Jum tas-sena.

Il-Quddiesa li Mons. Arċisqof jiċċelebra fil-bidu ta' sena ġdida għall-koppji li jkunu żżewġu fis-sena li tkun għadha kemm intemet se ssir nhar is-Sibt, 17 ta' Jannar 2009, fil-KonKatidral ta' San Ġwann, fis-6.30pm.

19 ta' Diċembru 2008

Funzjonijiet tal-Milied fil-Katidral

Il-Quddiesa Pontifikali Solenni Konċelebrata tal-Lejl tal-Milied fil-Knisja Katidrali, Imdina, se tibda f'nofs il-lejl. Iċ-ċerimonja se tkun presjeduta minn Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P., akkompanjat mill-membri tal-Kapitlu tal-Kattidral. Iċ-ċelebrazzjoni tibda fil-11.00pm b'kant ta' għanjiet tal-Milied. Fil-11.30pm tibda l-Proċessjoni tal-Bambin u jsir l-Uffiċċju tal-Qari. Wara tibda l-Quddiesa.

Nhar il-Milied, fid-9.00am, fil-Katidral ikun hemm il-Kant tat-Tifhir ta' Sbieh il-Jum. Fid-9.30am tibda Quddiesa Solenni Konċelebrata. Fil-5.00pm isir il-Kant tat-Talb ta' Filghaxija. Il-Quddiesa ta' filghaxija tkun fis-6.00pm.

Il-funzjoni tal-ahhar jum tas-sena tibda fil-5.30pm bil-Kant tat-Talb ta' Filghaxija. Fis-6.00pm tibda Quddiesa Solenni Konċelebrata. Jippresiedi Mons. Arċisqof Emeritus Ġużeppi Mercieca. Wara jtkanta Te Deum u ssir Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

19 ta' Diċembru 2008

Il-Kurja fi żmien il-Milied

Fi żmien il-Festi tal-Milied u tal-Ewwel tas-Sena, l-uffiċċji kollha tal-Kurja tal-Arċisqof, Floriana, inklużi l-Uffiċċju taż-Żwigiġijiet u t-Taqsima tal-Amministrazzjoni, kif ukoll l-uffiċċji tat-Tribunal Ekkleżjastiku, Valletta, se jkunu magħluqin għall-pubbliku minn nhar l-Erbgħa, 24 ta' Diċembru. Dawn l-uffiċċji jergħu jifthu kollha għall-pubbliku nhar it-Tnejn, 5 ta' Jannar 2009.

19 ta' Diċembru 2008

Il-pożizzjoni tal-Knisja dwar ir-Riforma Edukattiva

Fil-Kurja tal-Arċisqof, fis-17 ta' Diċembru 2008 saret laqgħa bejn Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P. u Mons Isqof Mario Grech, il-Provinċjali, Superjuri u Kapijiet tal-Iskejjel tal-Knisja fejn giet diskussa r-riforma edukattiva.

Il-proċess li wassal għall-pubblikazzjoni tad-dokument, "It-Tranzizzjoni mill-Iskejjel Primarji għal dawk Sekondarji," ilu ftit li beda. Il-kapijiet tal-Iskejjel tal-Knisja li jmexxu l-Eżami Komuni mill-ewwel hadu bis-serjetà din il-proposta. Mhux biss wiehed minnhom, Fr. Charles Mallia, kien fuq il-kummissjoni li ppreparat id-dokument, imma dawn il-kapijiet ipparteċipaw f'diversi laqgħat. Sahansitra, f'Novembru 2006 ġabu mill-Ingilterra lill-Professor Gerald Grace sabiex jisma' l-parir tiegħu u sabiex flimkien mal-provinċjali, superjuri ohra tal-Knisja u l-kapijiet tal-iskejjel kollha tal-Knisja jiddiskuti miegħu din il-proposta. Anke l-Isqfijiet, kemm il-darba ltaqgħu sabiex jiddiskutu dan is-sugġett.

Waqf dawn il-laqgħat dehru l-limiti tas-sistema edukattiva preżenti u l-possibbiltà li din tista' tiġi superata. Huwa possibbli li sistema edukattiva ta' Malta timxi 'l quddiem mhux biss għaliex pajjiżi ohra rnexxielhom jagħmlu dan il-pass imma anke għaliex f'Malta stess diġa' għandna skejjel, fosthom hafna skejjel tal-Knisja, li qed jgħallmu mingħajr eżami silettiv fit-tmiem tal-Primarja. Nemmnu li bhala Knisja għandna nhaddnu din ir-riforma għaliex iżżid il-ġustizzja soċjali.

Sabiex din il-bidla tirnexxi hemm bżonn l-impenn shih minn kulhadd. L-edukazzjoni u t-tagħlim ta' studenti b'abilitajiet u xejriet differenti mhix faċli u l-iskejjel li diġ jagħmlu dan jirkellmu minn bżonnijiet neċessarji sabiex jilhq u l-iskop. Id-diffikultà tikber fejn l-iskejjel, l-għalliema, l-istudenti u l-ġenituri kienu mdorrijin b'sistema li biha l-istudenti kienu jiġu magħżula skont l-abilità tagħhom. Għalhekk huwa importanti li jsir dak kollu li huwa neċessarju u possibbli u tingħata l-għajjnuna meħtieġa kollha sabiex dan il-pass ġust u diffiċli jitwettaq fir-realtà.

STQARRIJET OHRA MILL-KURJA

Id-dhul fl-iskejjel tal-Knisja mhux se jibqa' jsir permezz ta' eżami hekk kif jispicċa l-eżami tad-dhul tal-*Junior Lyceum*. Ghalhekk qed isiru diskussjonijiet sabiex l-iskejjel jaraw kif l-ahjar jistgħu jilqgħu għal din l-isfida u sabiex jiġu formulati kriterji u proċeduri li jirregolaw kif se jsir id-dhul f'dawn l-iskejjel. Dawn id-diskussjonijiet se jkomplu u hekk kif jispicċa dan il-proċess ninfurmaw lill-poplu Malti b'dak li se jsir.

19 ta' Diċembru 2008

STQARRIJET OHRA MILL-KURJA
Dokument għall-
Diskussjoni u l-
Formulazzjoni ta' Kriterji u
Proċeduri għall-
Id-dhul f'Iskejjel

L-Arċisqof jilqa' lill-Pubbliku fl-Okkażjoni tal-Milied
u s-Sena l-Ġdida

*Se jżuruh rappreżentanti tal-15-il parroċċa
fejn se jibda żjara pastorali*

Nhar il-Hadd, 28 ta' Dicembru 2008 Mons. Arċisqof Pawl Cremona O.P. se jkun il-Palazz tal-Arċisqof, Valletta, mid-9.00am sal-11.30am biex jilqa' lill-membri tal-pubbliku fl-okkażjoni tal-bdil tal-awguri tal-istaġun.

Grupp partikolari li se jżur lill-Arċisqof din is-sena se jkun maghmil minn rappreżentanti tal-15-il parroċċa li Mons. Arċisqof Cremona se jżur fl-ewwel parti tal-Viżta Pastorali tiegħu fil-Parroċċi, li se tibda fit-8 ta' Jannar 2009.

L-ewwel 15-il Parroċċa - mis-70 Parroċċa li hawn f'Malta - li fihom Mons. Arċisqof se jagħmel il-Viżta Pastorali tiegħu huma: Attard (10-16 ta' Jannar); Balzan (24-30 ta' Jannar); Valletta, San Duminku (31 ta' Jannar - 7 ta' Frar); Iklin (15-20 ta' Frar); Gżira (21-27 ta' Frar); Ta' Xbiex (1-6 ta' Marzu); Floriana (7-12 ta' Marzu); Valletta, Santu Wistin (15-21 ta' Marzu); Lija (21-30 ta' Marzu); Valletta, San Pawl (19-25 ta' April); Msida (9-20 ta' Mejju); Luqa (22-29 ta' Mejju); Rahal Ġdid, Madonna ta' Lourdes (3-12 ta' Ġunju), Rahal Ġdid, Kristu Re (28 ta' Ġunju - 4 ta' Lulju); Santa Luċija (22 ta' Lulju - 5 ta' Awissu).

Mons. Arċisqof ikompli dawn il-Viżti Pastorali tiegħu fil-kumpliment tal-parroċċi b'mod regolari bejn 1-2009 u 1-2011.

Sadattant, nhar l-Ewwel tas-Sena, minhabba l-limitazzjoni tal-hin, l-Isqfijiet se jkun jistgħu jaraw biss lil min ikun talab u nghata appuntament.

26 ta' Dicembru 2008

**LIBRERIJA PUBBLIKA
TAL-KATIDRAL
TRIQ QASAM SAN GORG
VICTORIA GOZO
TEL. 21560479**

WERREJ

MILL-KNISJA UNIVERSALI

Solemnity of the Immaculate Conception	
– Address of His Holiness Benedict XVI.....	653
Pope's address to the Pontifical Universities in Rome.....	656
Nativity of the Lord: Homily of His Holiness during the Midnight Mass.....	660

DOKUMENTI MILL-KURJA

Il-Hajja hija valur assolut: intervent tal-Arcisqof f'Konferenza dwar il-Hajja.....	665
Festa ta' Kirstu Re: Diskors ta' Monsijur Arcisqof	668
Ittra Pastorali ta' l-Isqfijiet għall-Avvent 2008.....	672
It-Tieni Ittra tal-Arcisqof liż-Zgħażaġh	676
Mons. Arcisqof lill-Missjunarji Maltin: Messagġ tal-Milied 2008.....	680
Mons. Arcisqof lill-Emigranti Maltin: Messagġ tal-Milied 2008.....	682
Milied 2008: Messagġ ta' Monsinjur Arcisqof.....	684
Monsinjur Arcisqof jiċcelebra Quddiesa fil-Facilità Korrettiva ta' Kordin	687
Il-Kummissjoni Ambjent tikteb lill-Pulizija dwar il-ħruq tan-nar.....	692
Ċirkolari Nru 27: Festa ta' Kristu Re u gabra għall-iSkejjel tal-Knisja	694

STQARRIJET OHRA TAL-KURJA

L-Arcisqof dwar l-esperjenza tiegħu fis-Sindou tal-Isqfijiet	695
Il-Kurja tal-Arcisqof fil-Festa tal-Qaddisin kollha	701
Ordinazzjoni ta' tmien djakni godda.....	701
Seminars dwar il-mara bħala don ta' Alla	702
L-Arcisqof dwar il-mara fis-soċjetà.....	703
Festa ta' Kristu Sultan 2008.....	706
Kappillan gdid għall-parroċċa ta' San Gejtanu, Hamrun.....	706
Diploma fl-istudji ta' Kawzi dwar Żwieġ fil-Knisja	707
Kummissjoni tal-Knisja għat-tfal.....	708
Rapport Finanzjarju Pastorali tal-Arcidjoċesi għas-Sena 2007.....	711
Kampanja RTK: L-Arcisqof jipprezenta l-flus lid-Dar tal-Providenza.....	715
Applikazzjonijiet għad-dhul fl-iskejjel tal-Knisja.....	717
L-Arcisqof fi żmien il-Milied u l-Ewwel tas-Sena	718
Funzjonijiet tal-Milied fil-Katidral.....	719
Il-Kurja fi żmien il-Milied	719
Il-pożizzjoni tal-Knisja dwar ir-Riforma Edukattiva	720
L-Arcisqof jilqa' lill-pubbliku fl-okkażjoni tal-Milied u s-Sena l-gdida	721